

Taxtueel.

nummer 4 • december 2012

Eindejaarsspecial

Deloitte.

In dit nummer:

12

15

28

30

- 3 Fiscaal beleid?
- 4 Herziening inkomstenbelasting
- 6 Verzamelbesluit aanmerkelijk belang: enig licht in de duisternis
- 8 Afwaardering lening: negatief inkomen?
- 10 Kosten van karten aftrekbaar?
- 12 **Borgtocht en werkzaamheidsvermogen**
- 14 Nota over woningcorporaties
- 15 **MKB-winstvrijstelling evenredig toegerekend aan buitenlandse winst**
- 17 Kostenaf trek in de resultaatssfeer
- 18 Thincapregeling van toepassing op joint venture
- 20 Ruzie en fiscaal gefacilieerde splitsing
- 22 Flex-bv en pensioen
- 23 Kansspelbelasting, 'fair balance' en schadevergoeding
- 24 Lagere schadevergoeding vanwege stilzitten
- 26 Faillissementstekort en aansprakelijkheid
- 28 **Btw-heffing over privégebruik auto van de zaak?**
- 30 **Recht op teruggaaf van dividendbelasting**
- 34 I Eindejaarstips
- 37 II Wijzigingen in de belastingwetgeving
- 48 III Tarieven en percentages 2013
- 50 IV Commissie inkomstenbelasting en toeslagen
- 51 V Regeerakkoord

Fiscaal beleid?

Het kabinet zit; althans als u dit leest. Ik schrijf nog voor de beëdiging. Op dit moment is het rumoer over de zorgpremie in volle omvang losgebarsten. Ik ben benieuwd hoe de stand van zaken begin december is. Vermoedelijk weten we dan de afloop van deze discussie. De zorgpremie is op zich geen fiscale aangelegenheid, maar het voorstel uit het Regeerakkoord houdt in feite in dat de zorgverzekering wordt gefiscaliseerd. Dat is een idee dat we al heel lang kennen, maar dat tot op heden altijd in de ijskast is blijven zitten. Tot nu dan. Of gaat het toch van tafel? Ik vermoed van wel. De ingreep in de zorgpremie is onderdeel van het Regeerakkoord. Dat Regeerakkoord bevat ook een groot aantal voorstellen op fiscaal terrein. Wat daarbij vooral opvalt is dat geen voorstellen worden gedaan voor een structurele herziening van ons belastingstelsel: een fiscale visie ontbreekt. De voorgestelde maatregelen vertonen geen samenhangend geheel. Er is geen sprake van een beleid, laat staan een helder beleid. Bovendien ontbreekt er ook duidelijk het een en ander. Zo wordt er bijvoorbeeld helemaal niets gezegd over de toekomst van de vennootschapsbelasting. Dat is bepaald zorgelijk, want die heffing is de afgelopen jaren buitengewoon complex geworden. Vooral de veelheid van in elkaar grijpende renteaftrekbeperkingen is een warboel.

Ook mist het Regeerakkoord voor een belangrijk deel de aansluiting bij de voorstellen van de commissie Van Dijkhuizen. Deze commissie heeft in een tussenrapport, specifiek voortijdig uitgebracht met het oog op de kabinetsformatie, een samenhangend geheel van voorstellen gepubliceerd. Deze voorstellen leiden tot een vlakkere en meer eenvoudige tariefstructuur – twee tarieven die uiteindelijk op termijn 34% en 46% zouden kunnen bedragen –, en tevens wordt de hypotheekrenteaftrek op een evenwichtige wijze geleidelijk afgebouwd. Dat laatste zal wellicht niet iedereen leuk vinden, maar het is eigenlijk wel de algemene opvatting dat de hypotheekrenteaftrek vergaand verminderd of zelfs afgeschaft moet worden. Overigens wel onder de voorwaarde van terugsluizing van de opbrengst – ruwweg zo'n € 10 mrd. – naar de burger. Het moet niet zo zijn dat de opbrengst voor extra uitgaven e.d. wordt aangewend. Ook de commissie Van Dijkhuizen sluit het totale bedrag dat zij 'bezuinigd' door

aftrekposten af te schaffen terug naar de burger.

Een gevoelsmatig lastig voorstel van de commissie Van Dijkhuizen is de verhoging van het tarief van de btw, zeker nu we net per 1 oktober een btw-verhoging hebben doorgevoerd. De gedachte achter een verdere verhoging van het btw-tarief is vooral economisch. Belastingen op consumptie zijn in het algemeen veel minder verstorend ten aanzien van de economie dan belastingen op arbeid. Vandaar de algemene lijn, ook in de Europese Unie, van een verschuiving van de (indirecte) belastingen op goederen en diensten naar de (directe) belastingen die vooral drukken op arbeids- en winstinkomen. Zo is het gemiddelde btw-tarief in de lidstaten van de Europese Unie de afgelopen vier jaren circa 2%-punt gestegen, van circa 19% tot circa 21%. Het hoogste btw-tarief – 27% – is inmiddels bereikt door Hongarije. Het is overigens wel zinvol om duidelijk in kaart te brengen of de verhoging van het tarief per 1 oktober daadwerkelijk economische schade heeft opgeleverd. Het zal de inflatie enigszins aanwakkeren; dat is echter geen bezwaar. Sterker nog, dat is momenteel zelfs wenselijk.

Een ander element in de btw-sfeer betreft het verschil tussen het lage en het hoge tarief. Dat verschil zou bepaald kleiner moeten worden in verband met de verstoring die dit verschil oplevert, zowel economisch als administratief. Door de verhoging per 1 oktober is dit verschil helaas groter geworden. Van Dijkhuizen heeft in dat opzicht terecht voorgesteld om beide tarieven met eenzelfde omvang te doen stijgen. Nog beter zou het zijn als het lage tarief substantieel zou worden verhoogd. En ook dat weer onder terugsluizing van de opbrengst naar de burger via de directe belastingen.

Hoe dan ook, voor de komende jaren is er nog voldoende te doen aan het fiscale stelsel. In dit verband is interessant wat het eindrapport van de commissie Van Dijkhuizen zal brengen. Ze heeft al aangegeven dat ze in elk geval gaat kijken naar de heffing in box 2 en box 3. Kort gezegd betekent dit dat wordt bezien of kapitaalinkomen mogelijkerwijs op een wat andere manier zou moeten worden belast dan thans het geval is. Ik kom hierop in een volgend nummer van *Taxtueel* zeker terug.

Voor nu wens ik u een leerzame eindejaarsspecial toe, een goed uiteinde en weer een frisse start van 2013.

Herziening inkomstenbelasting

Medio oktober heeft de commissie Van Dijkhuizen voorstellen gepresenteerd voor een herziening van met name de inkomstenbelasting. De bedoeling was dat hiermee in het Regeerakkoord rekening zou worden gehouden. Dat is slechts in beperkte mate gebeurd.

Inleiding

Begin dit jaar heeft staatssecretaris Weekers de Commissie inkomstenbelasting en toeslagen geïnstalleerd. De commissie staat onder voorzitterschap van de heer Van Dijkhuizen waarnaar de commissie ook wordt genoemd. Prof. dr. P. Kavelaars, directeur van het Wetenschappelijk Bureau van Deloitte Belastingadviseurs en hoogleraar Fiscale Economie aan de Erasmus universiteit Rotterdam maakt deel uit van de commissie. De commissie diende in het voorjaar van 2013 te rapporteren. In verband met de val van het kabinet Rutte is door staatssecretaris Weekers verzocht eerder te komen met aanbevelingen zodat met de ideeën van de commissie nog rekening kan worden gehouden door het nieuwe kabinet. De commissie heeft op 16 oktober jl. een tussenrapport aangeboden aan staatssecretaris Weekers die het rapport direct aan de Tweede Kamer heeft gezonden. In het voorjaar van 2013 brengt de commissie eindrapport uit.

De commissie heeft de volgende drie speerpunten geformuleerd:

- het bevorderen van de arbeidsparticipatie door het meer lonend maken van werk;
- het in beweging brengen van de woningmarkt;
- het minder rondpompen van geld en vereenvoudiging van het stelsel.

De commissie heeft volgens de haar verstrekte opdracht budgetneutraal moeten adviseren hetgeen de speelruimte klein maakt. Hierna staan we kort stil bij de voorstellen. Voor een overzicht van alle concrete maatregelen verwijzen we naar de special achterin deze Taxtueel.

Bevordering arbeidsparticipatie

Gelet op de huidige financiële en economische crisis is het belangrijk dat de arbeidsparticipatie wordt gestimuleerd. Tevens is dit van belang in verband met de vergrijzing die al een aantal jaren gaande is en nog enkele decennia zal toenemen. In dit kader stelt de commissie voor om de tarieven van de inkomstenbelasting te verlagen en over te stappen naar twee in plaats van vier tarieven. Daarnaast wordt met name de arbeidskorting geïntensiveerd.

Stimuleren van de woningmarkt

De Nederlandse woningmarkt is de facto tot stilstand gekomen. De commissie doet voorstellen deze weer in beweging te krijgen. Daarbij zij bedacht dat momenteel een wetsvoorstel aanhangig is dat de hypotheekrente met ingang van 2013 voor 'nieuwe gevallen' beperkt doordat voortaan leningen verplicht annuïtair moeten worden afgelost in een periode van 30 jaren. De commissie doet een aantal voorstellen die zowel de koopwoningmarkt, als de huurwoningmarkt raken en die tevens een aanpassing inhouden van het hiervoor vermelde wetsvoorstel. Enerzijds vindt de commissie dat ook bestaande hypotheekrentes moeten worden beperkt wat betreft renteaftrek, anderzijds meent de commissie dat er niet verplicht moet worden afgelost. De rente wordt in aftrek beperkt door uit te gaan van een fictieve aflossing volgens een annuïtair systeem. Daarnaast is een faciliteit voor restschulden voorgesteld en worden de huren opgetrokken. Deze extra opbrengst wordt weer afgeroomd door een verhuurderheffing die ruimte biedt om meer ruimte te bieden voor huurtoeslag in verband met de stijgende huren. Verder moet de overdrachtsbelasting voor woningen geheel worden afgeschaft.

Vereenvoudigen en grondslagverbredingen

Het stelsel van inkomstenbelasting en toeslagen kent vele regelingen die de belastingopbrengst verminderen. Door deze regelingen vergaand te beperken kunnen de tarieven worden verlaagd en kan de inkomstenbelasting worden vereenvoudigd. Dat is voor de commissie reden om de faciliteiten tegen het licht te houden. De commissie richt zich hier onder andere op het wegnemen van het tariefvoordeel voor 65-plussers; zij betalen nu geen premie AOW hetgeen de commissie geleidelijk aan wil beëindigen. Daarnaast wil de commissie de fiscaal

gefacilieerde pensioenopbouw boven een bepaald inkomensniveau niet verder faciliteren. Voor zelfstandigen wordt een aantal faciliteiten weggenomen zodat het (voordelige) belastingdrukverschil tussen ondernemers en werknemers kleiner wordt.

Tot slot

De commissie heeft haar voorstellen laten doorrekenen door het Centraal Planbureau. Een belangrijke conclusie is dat ondanks de ingrijpendheid van de maatregelen de inkomenseffecten zeer beperkt zijn. Vrijwel iedereen blijft op een gelijk niveau. Een kleine groep 65-plussers met een hoger inkomen gaat er enigszins op achteruit. Daarnaast neemt de werkgelegenheid toe met circa 140 000 ft.

De commissie brengt haar advies eerder uit dan oorspronkelijk was voorzien. Dat heeft ertoe geleid dat de commissie een aantal hervormingen nog niet heeft kunnen uitwerken. Een voorbeeld daarvan is het stroomlijnen van de heffingskortingen en toeslagen in één geïntegreerde huishoudentoeslag. Verder wil de

commissie in haar eindrapport aandacht besteden aan de belasting op inkomen uit kapitaal in box 2 en box 3. Ook overige regelingen die nog niet uitdrukkelijk aan de orde zijn geweest kunnen nog tot aanbevelingen leiden. Inmiddels is het Regeerakkoord tot stand gekomen. Weliswaar heeft het nieuwe kabinet een aantal ideeën wat betreft richting overgenomen maar voor een belangrijk deel is dat niet het geval. Over het rapport vond in november nog een overleg plaats met de Tweede Kamer maar het is niet duidelijk wat daar uit zal rollen. Het is echter wel aannemelijk dat nog een aantal ideeën van de commissie wordt opgepakt, zeker op iets langere termijn. Verder is het uiteraard interessant waar de commissie in haar eindrapport nog mee komt. Daar komen we ongetwijfeld volgend jaar nog op terug.

Prof. dr. P. Kavelaars
088 288 0954
pkavelaars@deloitte.nl

Verzamelbesluit aanmerkelijk belang: enig licht in de duisternis

Onlangs is een nieuw besluit gepubliceerd waarin beleidsstandpunten zijn opgenomen over het aanmerkelijkbelangregime. Wij gaan op enkele nieuwe standpunten in.

Wijzigingen

Per 1 januari 2010 zijn de voorwaarden voor de toepassing van de zogenoemde doorschuifregeling gewijzigd: de regeling houdt kort gezegd in dat onder voorwaarden de fiscale claim op de aanmerkelijkbelangaandelen kan doorschuiven naar een ander. De belangrijkste beperking, namelijk dat de doorschuifregeling niet gold bij schenking van aandelen, is toen komen te vervallen. In de praktijk werd de doorschuifregeling daardoor alleen toegepast bij vererving van de aandelen. Met ingang van 1 januari 2010 is doorschuiving dus zowel bij vererving als bij schenking mogelijk, maar dan alleen indien het aanmerkelijkbelangpakket betrekking heeft op 'echt' ondernemingsvermogen: er moet in de vennootschap een actieve onderneming zitten. Naar de mening van de wetgever is de doorschuifregeling immers alleen bedoeld voor situaties waarin sprake is van een echte bedrijfsopvolging en de heffing van inkomstenbelasting de continuïteit van de onderneming in gevaar zou kunnen brengen. Bij beleggingsvennootschappen is dat niet aan de orde en geldt de doorschuifregeling ook niet.

Nieuwe beleidsstandpunten

De omvorming van gewone aandelen in soort aandelen

In het kader van de bedrijfsopvolging kan worden besloten om gewone aandelen om te zetten in aandelen van een ander soort. De omzetting van gewone aandelen in soort aandelen kwalificeert naar de mening van de staatssecretaris in beginsel als een vervreemding waardoor 25% belastingheffing is verschuldigd over de meerwaarde van de omgezette aandelen. Van een belaste transactie is dan sprake indien als gevolg van de omzetting een verandering van de financiële rechten ontstaat waardoor de nieuwe aandelen niet met de omgezette aandelen kunnen worden vereenzelvigd. Of sprake is van vereenzelving van de omgezette aandelen met de nieuwe aandelen moet worden beoordeeld vanuit het aandeel en niet vanuit de aandeelhouder. Dus ook als het gehele belang vóór en na de omzetting wordt gehouden door één en dezelfde aandeelhouder en geen rechten toekomen aan anderen, kan volgens de bewindsman sprake zijn van een vervreemding. Om de praktijk enige zekerheid te geven of de aandelen

kunnen worden 'vereenzeligd' heeft de staatssecretaris aangegeven dat daarvan in ieder geval sprake is indien (I) de aanspraken op het vermogen volledig worden behouden en (II) de nieuwe aandelen recht geven op een zakelijke aanspraak op in de toekomst door de vennootschap te behalen winsten.

Het vervreemdingsmoment bij een blokkeringsregeling

Voor het moment waarop sprake is van een belaste transactie voor de inkomstenbelasting is het moment van de (fictieve) vervreemding van groot belang. De blokkeringsregeling die in de statuten van een vennootschap is opgenomen heeft invloed op het moment waarop de vervreemding fiscaal wordt geconstateerd. In het besluit is aangegeven dat pas sprake is van een vervreemding zodra degene die de aandelen overdraagt op basis van de blokkeringsregeling toestemming heeft gekregen voor de levering van de aandelen. Pas na deze toestemming kan belastingheffing als gevolg van de transactie aan de orde zijn.

Doorschuiwing bij schenking

Een van de voorwaarden die geldt voor de toepassing van de doorschuifregeling in geval van schenking is dat de verkrijger van het aandelenpakket ten minste drie jaar in dienstbetrekking is bij de (dochter)vennootschap waarvan de bedrijfsopvolger de aandelen geschonken krijgt. Omdat geen invulling wordt gegeven aan het begrip 'dienstbetrekking' is in de praktijk niet altijd duidelijk of een bepaalde arbeidsverhouding voldoende is om de doorschuifregeling te kunnen toepassen. In het besluit heeft de staatssecretaris aangegeven dat voor de invulling van het begrip dienstbetrekking wordt aangesloten bij de wijze waarop dit begrip wordt uitgelegd in de loonbelasting. Hierdoor kwalificeert ook een fictieve dienstbetrekking als een dienstbetrekking voor de toepassing van de doorschuifregeling. Ook wanneer sprake is van een samenwerkingsverband of indien de werkzaamheden worden verricht via een managementvennootschap kan de doorschuifregeling onder voorwaarden worden toegepast.

Verkoop gevolgd door kwijtschelding

Hoewel voor de toepassing van de faciliteiten de eis wordt gesteld dat ondernemingsvermogen wordt

geschonken, kan de faciliteit volgens het besluit ook worden toegepast indien de aandelen worden verkocht aan de bedrijfsopvolger waarna de koopprijs wordt kwijtgescholden. Deze goedkeuring geldt uitsluitend voor de eerste kwijtschelding en slechts voor zover deze kwijtschelding plaatsvindt onmiddellijk na de verkoop.

Preferente aandelen

Preferente aandelen kunnen onder toepassing van de faciliteiten vererven of worden geschonken indien deze preferente aandelen voldoen aan een aantal cumulatieve eisen. Indien preferente aandelen zijn ontstaan na inwerkingtreding van de nieuwe wetgeving kon bij de omzetting rekening worden gehouden met deze eisen. Dit is anders indien preferente aandelen zijn ontstaan vóór de inwerkingtreding van de gewijzigde wetgeving. Voor die laatste gevallen heeft de staatssecretaris goedkeurend beleid gepubliceerd waardoor de doorschuifregeling toch kan worden toegepast indien het om preferente aandelen gaat. Deze goedkeuring geldt onder voorwaarden voor de situaties waarin vóór 1 januari 2010 gewone aandelen zijn omgezet in preferente aandelen zonder de uitgifte van nieuwe gewone aandelen mits de bedrijfsopvolger ten tijde van de omzetting reeds gewone aandelen hield. Daarnaast geldt deze goedkeuring onder voorwaarden indien de preferente aandelen vóór 1 januari 2010 zijn ontstaan door de omzetting van een schuldig gebleven koopsom indien de omzetting van de koopsom in preferente aandelen heeft plaatsgevonden op dezelfde dag als de verkooptransactie.

Conclusie

Met het gepubliceerde besluit heeft de wetgever meer duidelijkheid gegeven over de toepassing van de aanmerkelijkbelangwetgeving. Omdat op een aantal punten door fiscalisten al een ruimer beleid wordt afgeleid uit jurisprudentie dan de staatssecretaris aangeeft, is het de vraag of alle spelregels van de staatssecretaris wel terecht worden gehanteerd. Hoe dan ook is het wel prettig dat op een aantal punten een soepele behandeling wordt toegezegd. In sommige situaties blijft het speelveld enigszins schemerig.

Mr. R.J.F de Beukelaer

088 288 5726

rdebeukelaer@deloitte.nl

Afwaardering lening: negatief inkomen?

Een door een aanmerkelijkbelanghouder aan zijn vennootschap verstrekte lening kan leiden tot een resultaat in box 2: indien de lening in feite is aan te merken als kapitaal.

Het kader

Een belastingplichtige heeft kort gezegd een aanmerkelijk belang indien hij, al dan niet tezamen met een met hem verbonden persoon, direct of indirect voor ten minste 5% van het geplaatste kapitaal aandeelhouder is van een vennootschap met een in aandelen verdeeld kapitaal. Het inkomen uit aanmerkelijk belang bestaat uit de reguliere voordelen, zoals dividenden en vervreemdingsvoordelen. Vervreemdingsvoordelen worden bepaald als het verschil tussen de (hogere) vervreemdingsprijs en de (lagere) verkrijgingsprijs van de aandelen. In box 2 wordt 25% belasting geheven over het inkomen uit aanmerkelijk belang.

Alvorens een vennootschap dividend kan uitkeren aan haar aandeelhouder, is zij over haar winst vennootschapsbelasting verschuldigd. De eerste € 200.000 winst in een vennootschap wordt belast met 20% vennootschapsbelasting, het meerdere tegen 25%.

De relatief hoge gecombineerde belastingdruk van vennootschapsbelasting over de winst in een vennootschap en de 25% box 2-heffing over de dividenuitkering bij de aanmerkelijk belanghouder, zou door het verstrekken van een lening aan de vennootschap eenvoudig kunnen worden getransformeerd in lager belast inkomen in box 3. Zonder nadere regelgeving zou de rente bij het bepalen van de winst van de vennootschap aftrekbaar zijn, terwijl de vordering bij de aanmerkelijkbelanghouder in box 3 zou zijn belast als vermogen. De feitelijk door de aanmerkelijkbelanghouder over de lening ontvangen rente wordt dan niet belast, aangezien ervan uit wordt gegaan dat met het vermogen in box 3 een forfaitair bepaald rendement van 4% wordt behaald.

Om deze situatie tegen te gaan, heeft de wetgever de 'ter beschikkingstellingsregeling' in het leven geroepen. Deze regeling houdt kort gezegd in dat vermogensbestanddelen, zoals een lening, die ter beschikking worden gesteld aan een vennootschap waarin de belastingplichtige al dan niet tezamen met een met hem verbonden persoon een aanmerkelijk belang heeft, als 'werkzaamheid' worden beschouwd. De resultaten uit deze werkzaamheid worden als 'resultaat uit overige werkzaamheden' in de box 1-heffing betrokken. Dit betekent dat de ontvangen rente wordt belast tegen het progressieve box 1-inkomstenbelastingtarief, maar ook dat eventuele afwaarderingen van de lening als box 1-verlies in aanmerking kunnen worden genomen.

Onzakelijke lening

Eind 2011 heeft de Hoge Raad een arrest gewezen over de situatie waarin een onzakelijke lening in de ter beschikkingstellings sfeer werd kwijtgescholden. Een onzakelijke lening bezit doorgaans één of meer van de volgende kenmerken:

- er is geen schriftelijke geldleningovereenkomst opgemaakt;
- de debiteur heeft geen zekerheden aan de crediteur verstrekt;
- er is niets bepaald omtrent de aflossing; en
- de overeengekomen rente is niet marktconform.

De Hoge Raad oordeelde kort gezegd dat indien de aanvaarding van een debiteurenrisico ter zake van een lening verstrekt door de aandeelhouder aan zijn vennootschap is gebaseerd op aandeelhoudersmotieven, de afwaardering en/of kwijtschelding niet als verlies in de ter beschikkingstellings sfeer aftrekbaar is, maar moet worden beschouwd als een informele kapitaalstorting. Deze informele kapitaalstorting verhoogt de verkrijgingsprijs van de aanmerkelijkbelangaandelen. Dit leidt tot een lager vervreemdingsvoordeel bij het vervreemden van de aandelen of liquidatie van de vennootschap, aangezien dit vervreemdingsvoordeel wordt gevormd door het verschil tussen de verkrijgingsprijs en de vervreemdingsprijs van de aandelen. Het afwaarderingsverlies wordt derhalve omgezet van een box 1-verlies (tegen het progressieve tarief) in een box 2-verlies (tegen 25%).

Casus

In de navolgende casus speelt eenzelfde situatie. X is 100%-aandeelhouder in A bv, waarin een winkel wordt gedreven. X stort in de jaren 2003-2004 ruim € 100.000 in A bv. De stortingen zijn bij de vennootschap in rekening-courant geboekt. Er zijn ter zake van de gestorte bedragen geen leningsovereenkomst opgemaakt en geen aflossingsschema en rentepercentage overeengekomen. Het drijven van de winkel wordt per 30 april 2005 beëindigd. In zijn aangifte inkomstenbelasting 2005 verantwoordt X een negatief resultaat uit overige werkzaamheden (box 1) in verband met de afwaardering van zijn vordering in rekening-courant op de vennootschap. De inspecteur corrigeert de aangifte, waarin hij het belastbaar inkomen uit werk en woning (box 1) verhoogt met ruim € 100.000 en het belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang (box 2) verlaagt met eenzelfde bedrag.

Het hof overweegt dat X met de gestorte bedragen geen geldlening heeft verstrekt, maar de vennootschap informeel heeft voorzien van vermogen. Dit beeld wordt bevestigd door de omstandigheden dat X ter zake van de gestorte bedragen geen leningsovereenkomst opmaakte en geen aflossingsschema en rentepercentage overeenkwam. Het oordeel van het hof is dan ook dat X geen geld aan de vennootschap ter beschikking heeft gesteld in de zin van de ter beschikkingstellingsregeling en dat van een negatief resultaat uit een werkzaamheid op grond van een afwaardering van een door de stortingen ontstane vordering geen sprake is. De Hoge Raad bevestigt de uitspraak van het hof.

Voor X betekent dit dat de gelden die hij aan zijn vennootschap verstrekte fiscaal als informele kapitaalstorting worden aangemerkt. Deze kapitaalstorting verhoogt de verkrijgingsprijs van zijn aanmerkelijkbelangaandelen en verlaagt zijn toekomstige vervreemdingsvoordeel. Maar deze uitkomst had X natuurlijk niet beoogd. Kortom, het blijft oppassen met de vormgeving van aan de vennootschap ter beschikking gesteld vermogen.

Drs. M.D.G. Funken
088 288 3554
cfunken@deloitte.nl

Kosten van karten aftrekbaar?

Zijn kosten zakelijk of niet? Dat onderscheid is niet altijd eenvoudig te maken zo leert een zaak waarbij een directeur-groootaandeelhouder de sponsoring van het karten van zijn zoon ten laste van de winst wilde brengen.

De kosten die een onderneming maakt zijn in beginsel aftrekbaar van de winst. Dat geldt bijvoorbeeld ook voor kosten van sponsoring en reclame. Kosten zijn echter niet aftrekbaar als ze niet gemaakt zijn in het kader van de zakelijke belangen van de onderneming. In het geval van sponsoring komt het wel eens voor, dat niet zozeer de investering in de naamsbekendheid van de onderneming voorop staat, maar dat het gaat om kosten die verband houden met een hobby van de directeur-groootaandeelhouder of zijn familieleden. Deze kosten worden niet, of niet volledig vanuit zakelijk oogpunt gemaakt. Een voorbeeld daarvan is de volgende zaak waarover de rechter heeft geoordeeld.

Casus

Belanghebbende, een houdstermaatschappij, bezit 100% van de aandelen in een tweetal deelnemingen (X bv en Y bv). De aandelen van belanghebbende zijn in handen van A. Alle vennootschappen zijn gevoegd in een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. X bv oefent een straalbedrijf uit. De omzet van X bv wordt nagenoeg geheel (90%) gerealiseerd bij één afnemer. Om de afhankelijkheid van deze ene afnemer te reduceren, wordt binnen Y bv in 1995 gestart met activiteiten op het gebied van karting. De karting activiteiten bestaan op dat moment uit de verkoop van karts en onderdelen voor karts, het importeurschap van E-Karts en het deelnemen aan racewedstrijden door de zonen van de heer A. Er vindt bij belanghebbende een boekenonderzoek plaats met betrekking tot de jaren 1994 tot en met 1997.

Naar aanleiding van dit boekenonderzoek corrigeert de inspecteur de door belanghebbende ingediende aangifte vennootschapsbelasting in verband met de kosten voor het karten van de zonen van A. Aangezien het 'kartgebeuren' een steeds groter zakelijk karakter krijgt, merkt de inspecteur de kartingkosten vanaf zeker moment aan als zakelijk. In 2003 wordt er wederom een boekenonderzoek ingesteld bij belanghebbende. Naar aanleiding van dit boekenonderzoek legt de inspecteur onder andere navorderingsaanslagen vennootschapsbelasting op in verband met de sterk opgelopen kartingkosten over de eerdere jaren. In twee jaren hielden de kartinguitgaven met name verband met de exploitatie van een kartshop en het importeurschap van E-Karts, de voorbereidingen voor de mogelijke verwerving van een kartbaan en reclame-uitingen ten behoeve van X bv. Vanaf 2000 houden de kartinguitgaven alleen nog maar verband met de reclame-uitingen ten behoeve van X bv.

De belastingdienst is van mening dat met ingang van 1998 de kosten ter zake van het karten een zakelijk karakter ontberen en daardoor niet aftrekbaar zijn voor de vennootschapsbelasting. Belanghebbende bestrijdt dit standpunt. Zij is van mening dat de kartingkosten wel een zakelijk doel dienen en aldus aftrekbaar zijn.

De visie van de rechter

De zaak komt bij het hof. Ten eerste toetst het hof de aanvaardbaarheid van het ten laste van de winst brengen van de kartingkosten. Het hof concludeert dat

de kartinguitgaven zijn gedaan met het oogmerk om de zakelijke belangen van de onderneming te dienen. Ten tweede toetst het hof of de uitgaven mede zijn gedaan ter bevrediging van de persoonlijke behoeften van de aandeelhouder. Volgens het hof bestaat er een ernstige wanverhouding tussen de kartingkosten en het nut van deze kosten voor de onderneming. Ook het feit dat A een groot liefhebber is van de kartingsport en dat zijn zonen de enige wedstrijddrijers zijn, onderstreept het standpunt dat de kartinguitgaven c.q. kosten niet alleen uit zakelijke overwegingen zijn gedaan, maar ook voor de persoonlijke behoeftebevrediging van A zijn gemaakt. Het hof oordeelt dat 'geen redelijk handelende ondernemer' deze kosten in deze omvang zou hebben gemaakt. Het hof heeft vervolgens in goede justitie vastgesteld dat de kosten slechts voor een beperkt deel aftrekbaar zijn en dat er voor het overige sprake is van een belaste winstuitdeling aan A. De Hoge Raad bevestigt de uitspraak van het hof zonder nadere motivering.

Conclusie

Uit deze zaak kunnen wij concluderen dat een directeur-grootaandeelhouder en zijn/haar adviseur alert moeten blijven op de zakelijkheid van kosten die ten laste van

de winst van de vennootschap worden geboekt. Kosten die aanvankelijk zakelijk zijn, kunnen dat karakter door wijzigingen in omstandigheden immers verliezen. De marges zijn beperkt en niet altijd even gemakkelijk vast te stellen. Maar de fiscus trekt in dit soort gevallen wel vrij snel aan het langste eind. Het blijft dus oppassen.

Mr. D.H.J. Kruijen
088 288 4995
dkruijen@deloitte.nl

Borgtocht en werkzaamheidsvermogen

Hoge Raad in strijd met zichzelf over regresvordering: fiscale aftrek bij regresvordering echter gered.

Gewone vorderingen en schulden van een particulier worden belast in box 3. Over de waarde per 1 januari van een jaar wordt een rendement berekend van 4%, belast tegen een tarief van 30%. Lekker overzichtelijk. Bij vorderingen op een eigen bv ligt dat anders. Dergelijke vorderingen komen terecht in box 1, waar

ze behandeld worden alsof ze ondernemingsvermogen zijn. De Nederlandse taal is daartoe zelfs 'verrijkt' met een nieuw woord: "werkzaamheidsvermogen". Voor dergelijke vorderingen, die dus behoren tot het "werkzaamheidsvermogen", gelden de regels voor winst uit onderneming. Dit betekent dat het werkelijke

rendement wordt belast en dat waardeveranderingen ook tot het belastbare resultaat behoren. Wordt zo'n vordering waardeloos, bijvoorbeeld omdat de eigen bv waaraan geleend is failliet gaat, dan mag dit verlies dus in box 1 worden afgetrokken. Een geluk bij een ongeluk zou men kunnen zeggen.

Het tijdstip waarop een dergelijk verlies mag worden genomen wordt bepaald door de fiscale regels van goed koopmansgebruik. Reeds op het moment dat redelijk duidelijk is dat de debiteur (de bv) geen verhaal meer gaat bieden, mag men de vordering afwaarderen ten laste van het box 1-inkomen. Ook dit is allemaal redelijk overzichtelijk. Maar hoe moet dat nu met een vordering die eigenlijk (nog) geen vordering is? Bijvoorbeeld als geen sprake is van een gewone vordering, maar van een borgtocht of garantie jegens de bankiers van de eigen bv? De Hoge Raad heeft zich in moeilijke bochten moeten wringen om in een dergelijk geval tot een aanvaardbare oplossing te komen.

Borgtocht

Borgtocht houdt in dat iemand (de borg) zich jegens een derde, meestal een bank, aansprakelijk stelt voor de schulden van een ander, bijvoorbeeld de eigen bv. Kan de bv zijn schulden aan de bank niet meer voldoen, dan spreekt de bank de borg aan. Als de borg de bank betaalt krijgt hij een even grote vordering op de bv. De borg neemt dan als het ware de plaats van de bank in als crediteur. Een dergelijke vordering wordt wel een regresvordering genoemd. Zo'n regresvordering is in de meeste gevallen waardeloos, omdat de bv geen verhaal meer biedt als de bank bij de borg aanklopt.

De borg neemt pas de plaats van de bank in als hij de bank betaald heeft. Hoe moet het nu als deze betaling nog niet heeft plaatsgevonden, maar de borg al wel ziet aankomen dat hij het schip in gaat, bijvoorbeeld omdat de bank hem al wel heeft aangesproken? De belastingkamer van de Hoge Raad had de oplossing: deze oordeelde, in lijn overigens met de algemene opvatting onder fiscalisten, dat de regresvordering reeds ontstaat op het moment dat de borgtocht wordt aangegaan. Op het moment dat hij wordt aangesproken door de bank kan de borg dus al verlies nemen op de regresvordering.

Spagaat

Maar... de Hoge Raad kent verscheidene kamers, die kennelijk geen afstemming met elkaar hebben bereikt. Nog geen maand later oordeelde de civiele kamer van de Hoge Raad namelijk dat de belastingkamer er helemaal naast zat, en dat de regresvordering pas ontstaat als de borg betaalt. Gezien de taak van de Hoge Raad om de rechtseenheid te bevorderen en te verzekeren, een nogal bizarre tournure.

Leiden leek dan ook in last toen zich een nieuw geval meldde bij de belastingkamer van de Hoge Raad. De borg was reeds aangesproken door de bank, maar had nog niets betaald. De bv was inmiddels failliet, zodat duidelijk was dat de regresvordering te zijner tijd niets waard zou zijn. Mocht de borg nu al een verlies nemen of moest dat wachten tot hij daadwerkelijk de bank had betaald? Als sprake was geweest van een gewone vordering was het antwoord heel duidelijk geweest: nu verlies nemen! Door de tournure van de civiele kamer bestond er echter helemaal nog geen (regres-) vordering! Toch zou aftrek zonder meer redelijk zijn. De belastingkamer nam haar toevlucht tot een kunstgreep: de regresvordering bestond weliswaar nog niet, maar de verplichting van de borg jegens de bank bestond al wel; die was namelijk al ontstaan toen de borgtocht werd aangegaan. Betrokkene was inmiddels ook aangesproken door de bank, dus die verplichting was acuut geworden. Nu moest deze verplichting nog binnen de sfeer van het werkzaamheidsvermogen worden gebracht om fiscale aftrek te effectueren. De bank is een derde partij, zodat de verplichting normaliter in box 3 zou vallen. De Hoge Raad bedacht het volgende: hij oordeelde dat de verplichting jegens de bank een samenhangende schuld was met een vordering (de regresvordering) die wel in box 1 valt. Een dergelijke samenhangende schuld wordt ook in box 1 getrokken. Dat de regresvordering nog niet bestond deed daar niets aan af. Door deze kunstige (volgens sommigen: gekunstelde) redenering was de aftrek van belanghebbende gered. Een bevredigende uitkomst van een onbevredigende rechtsgang.

Mr. F. Bracht

088 2880 339

fbracht@deloitte.nl

Nota over woningcorporaties

De Staatssecretaris van Financiën heeft onlangs een nota naar de Eerste Kamer gestuurd over de maatschappelijke rol en fiscale positie van woningcorporaties. In deze bijdrage gaan we in op het in de nota opgenomen standpunt van de staatssecretaris ten aanzien van de ANBI-status van woningcorporaties.

Fiscale positie

De staatssecretaris is van mening dat woningcorporaties weliswaar organisaties zijn met een maatschappelijke rol, maar dat dit gegeven geen vrijbrief is om hen vrij te stellen van de heffing van vennootschapsbelasting. Omdat woningcorporaties actief zijn op een markt waarop ook anderen actief zijn, treden zij direct in concurrentie met die anderen. Woningcorporaties zouden een concurrentievoordeel kunnen genieten indien hun winsten buiten de heffing van vennootschapsbelasting zouden blijven, terwijl dat niet het geval is bij andere aanbieders op dezelfde markt. Vandaar dat de woningbouwcorporaties al een aantal jaren volledig zijn onderworpen aan de vennootschapsbelasting.

Toch erkent de staatssecretaris dat woningcorporaties een bijzondere plaats innemen in de vastgoedmarkt. Anders dan bijvoorbeeld bij beleggers of commerciële aanbieders zijn zij gebonden aan specifieke wettelijke regels. Onder andere door deze gebondenheid heeft de Hoge Raad begin dit jaar beslist dat woningcorporaties in beginsel het algemene belang beogen nu zij in beginsel het algemeen volkshuisvestingbelang dienen. Sinds 1 januari 2012 is een limitatieve lijst tot stand gebracht van activiteiten die kunnen worden beschouwd als het beogen van het algemene nut. In die lijst is het begrip 'volkshuisvesting' niet opgenomen. In de nota sluit de staatssecretaris echter aan bij het oordeel van de Hoge Raad. Voorheen was de staatssecretaris van mening dat woningcorporaties niet kunnen kwalificeren als een ANBI. De staatssecretaris stelt nu met terugwerkende kracht tot 1 januari 2012 de ANBI-status open voor woningcorporaties.

Wat levert het op?

Levert de ANBI-status iets op voor de woningcorporaties? De status heeft tot gevolg dat particulieren en vennootschapsbelastingplichtige entiteiten giften aan woningcorporaties in aftrek kunnen brengen op hun belastbare inkomen respectievelijk belastbare winst. Daarnaast is een ANBI onder voorwaarden vrijgesteld van schenk- en erfbelasting. Tevens heeft de ANBI-status als bijkomend voordeel dat schenkingen die door een ANBI zijn gedaan onder voorwaarden zijn vrijgesteld bij de ontvangende partij. Maar dit zijn geen van alle omstandigheden die veel voorkomen bij woningcorporaties.

Waarom vonden woningbouwcorporaties het dan zo belangrijk om aangemerkt te worden als ANBI? Dit belang zat in de toepassing van de herbestedingsreserve die openstond voor ANBI's en die de belastbare winst sterk kan reduceren. Echter, met ingang van 1 januari 2012 is het toepassingsbereik van de (her)bestedingsreserve aanzienlijk ingeperkt. De omschrijving van de organisaties en instellingen die gebruik kunnen maken van de regeling is aangepast. Zo worden nu enerzijds uitdrukkelijk 'aangewezen culturele instellingen' genoemd, terwijl anderzijds voor de overige instellingen en organisaties als extra eis is opgenomen dat zij de winst hoofdzakelijk moeten behalen met behulp van vrijwilligers. Aldus vallen woningcorporaties niet meer onder het toepassingsbereik van de (her)bestedingsreserve. De conclusie kan worden getrokken dat de ANBI-status heden ten dage maar weinig voordeel oplevert voor de woningcorporaties. Dat zullen deze organisaties stellig betreuren. Hun positie wordt steeds verder ingeperkt. Naast de invoering van de meergenoemde vennootschapsbelastingplicht krijgen ze ingaande 2013 ook te maken met een verhuurderheffing.

C.F.J. Brands LL.M

088 288 7515

cbrands@deloitte.nl

MKB-winstvrijstelling evenredig toegerekend aan buitenlandse winst

Tot voor kort was het onduidelijk wat de invloed van de MKB-vrijstelling is bij een inkomen uit diverse landen. De Hoge Raad heeft onlangs een arrest gewezen waaruit blijkt dat de MKB-winstvrijstelling voor een evenredig gedeelte moet worden toegerekend aan de buitenlandse winst. Dit leidt tot een lagere voorkoming van dubbele belasting en daarmee minder voordeel van de MKB-vrijstelling.

Dit arrest gaat over een in Nederland wonende advocaat die partner is van een advocatenmaatschap met een vestiging in Engeland. De winst die met de vestiging in Engeland wordt behaald, vormt een deel van het wereldinkomen van de advocaat.

De in het buitenland behaalde winst wordt aldaar belast. Omdat de advocaat in Nederland woont, geeft hij zijn wereldinkomen in Nederland aan. Nederland belast vervolgens zijn wereldinkomen (inclusief buitenlandse winst). Dit leidt tot een dubbele belasting van de buitenlandse winst. Daar geeft Nederland een voorkoming van dubbele belasting voor.

Hoe de voorkoming van dubbele belasting wordt berekend is afhankelijk van het belastingverdrag met het desbetreffende land. In deze zaak wordt de vrijstelling berekend door middel van de volgende breuk:

Buitenlands inkomen uit werk en woning

Belastbaar inkomen uit werk en woning (wereld inkomen)

De vraag in dit arrest is of de zogenaamde MKB-winstvrijstelling zowel (pro rata) in de teller als in de noemer van de breuk moet worden meegenomen.

De MKB-winstvrijstelling is een vrijstelling voor ondernemers die 12% van de winst na ondernemersaftrek vrijstelt. Onder de ondernemersaftrek vallen de zelfstandigenaftrek, startersaftrek, startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid, aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk, meewerkaftrek en de stakingsaftrek. De ondernemersaftrek zorgt voor een lagere winst. Over deze lagere winst wordt de MKB-winstvrijstelling van 12% berekend.

De advocaat stelt dat de MKB-winstvrijstelling alleen in mindering komt op het wereldinkomen (dus op de noemer in de breuk) en niet moeten worden toegerekend aan het buitenlands inkomen. De inspecteur stelt dat de MKB-winstvrijstelling zowel (pro rata) moeten worden meegenomen op het buitenlands inkomen (de teller) als op het wereldinkomen (de noemer).

Visie staatssecretaris

In het arrest wordt een oud besluit naar voren gebracht. In dit besluit heeft de staatssecretaris bij wijze van goedkeuring bepaald dat in de teller van de voorkomingsbreuk geen rekening hoeft te worden gehouden met de ondernemersaftrek. Dit besluit is echter in 2005 gepubliceerd en de MKB-winstvrijstelling staat pas sinds 2007 in de wet. De advocaat doet een

beroep op dit besluit. De Hoge Raad wijst dit echter af, omdat de MKB-winstvrijstelling wettssystematisch niet op één lijn met de ondernemersaftrek kan worden gesteld. De zelfstandigenaftrek (onderdeel van de ondernemersaftrek) neemt evenredig af met de winst, terwijl de MKB-winstvrijstelling toeneemt. Er is ook geen sprake van schending van het gelijkheidsbeginsel en/of het vertrouwensbeginsel.

Vrijheid van vestiging

Tevens wordt het argument van vrijheid van vestiging aangehaald zoals die geldt onder het EU-recht. De advocaat is van mening dat indien hij alle winst in Nederland had behaald hij meer belastingvoordeel had gehad, en dat dit verschil in behandeling strijdig is met de Europeesrechtelijke vrijheid van vestiging. Ook deze stelling verwerpt de Hoge Raad. Het EU-recht zorgt er

x box 1-heffing over het wereldinkomen

onder andere voor dat er rekening wordt gehouden met de persoonlijke situatie en gezinssituatie van de belastingplichtige (de advocaat). De MKB-winstvrijstelling is echter onlosmakelijk verbonden met de behaalde winst en knoopt niet aan bij de persoonlijke en gezinssituatie van belastingplichtige, vandaar dat de stelling geen doel treft.

Praktijk

Deze beslissing van de Hoge Raad leidt tot een lagere voorkoming van dubbele belasting en derhalve een hogere belastingdruk in Nederland. De MKB-winstvrijstelling mag namelijk niet geheel aan de Nederlandse winst worden toegerekend, maar moet pro rata aan de buitenlandse winst worden toegerekend. Wij zijn van oordeel dat wat betreft het EU-recht de Hoge Raad de knoop wat te gemakkelijk heeft doorgemaakt en eigenlijk de zaak had moeten voorleggen aan het Europese Hof van Justitie. Wellicht dat een dergelijke zaak door een Gerechtshof nog eens naar 'Luxemburg' wordt gestuurd, zeker nu de MKB-winstvrijstelling ingaande 2013 wordt verhoogd tot 14% en daarmee het belang dus ook groter wordt.

Mr. M.E. Traas

088 288 8601

atraas@deloitte.nl

Kostenaftrek in de resultaatsfeer

'Fictieve kosten' kunnen soms toch in aftrek worden gebracht op het fiscale resultaat, zo leert ons de Hoge Raad.

Met de invoering van de Wet inkomstenbelasting 2001 heeft het zogenoemde analytische stelsel zijn intrede gedaan in de inkomstenbelasting. Dit betekent dat inkomen uit werk en woning (box 1), inkomen uit aanmerkelijk belang (box 2) en inkomen uit sparen en beleggen (box 3) binnen de inkomstenbelasting afzonderlijk wordt belast. Elk van de drie boxen kent ook een eigen tarief. Winst uit onderneming is belast in box 1 tegen een tarief van maximaal 52%. Een onderneming wordt wel gedefinieerd als een organisatie van kapitaal en arbeid die in het economische verkeer activiteiten verricht met als oogmerk om daarmee voordeel te behalen, waarbij dit voordeel ook redelijkerwijs is te verwachten. Er zijn echter ook belastingplichtigen die op incidentele basis dergelijke activiteiten verrichten. De resultaten die daarmee worden behaald, worden als resultaat uit overige werkzaamheden in box 1 belast. De wetgever wil de regels voor de bepaling van het resultaat uit overige werkzaamheden zoveel mogelijk gelijk laten lopen met die van de winst uit onderneming. In de praktijk leidt de toepassing van deze regels echter regelmatig tot discussie met de belastingdienst. Zo ook in een casus die recentelijk door de Hoge Raad is beslist.

Casus

Belanghebbende was in privé eigenaar van twee percelen grond. Op een van deze percelen (hierna: terrein A) heeft hij bedrijfshallen ontwikkeld die in 2002 met winst zijn verkocht. Dit bedrag rekent hij tot zijn resultaat uit overige werkzaamheden. Tijdens de bouw van de bedrijfshallen op terrein A is 25.000 ton verontreinigde grond afgegraven en overgebracht naar een ander perceel van belanghebbende (terrein B). Belanghebbende wil in verband met de overbrenging van deze grond een bedrag van circa € 1 mln. ten laste van het resultaat uit overige werkzaamheden brengen. Dit bedrag bestaat uit de kosten die hij zou moeten maken om de verontreinigde grond door een derde te laten afvoeren en saneren. De inspecteur weigert de aftrek, omdat deze kosten naar zijn mening onvoldoende verband houden met het belaste

resultaat bij de verkoop van de bedrijfshallen.

In beroep verwerpt de rechtbank echter dit standpunt van de inspecteur. Zonder afgraving van de grond zou de bouw van de bedrijfshallen namelijk slechts beperkt mogelijk zijn geweest in verband met de ter plaatse geldende veiligheidseisen. De rechtbank neemt vervolgens echter maar 30% van de begrote kosten in aanmerking, omdat niet gebleken is dat op een wettelijke verplichting rustte om de afgegraven grond te saneren.

In hoger beroep oordeelt ook Hof Amsterdam dat belanghebbende kosten in aanmerking mag nemen ter zake van de afgegraven verontreinigde grond op terrein A. Het hof oordeelt dat bij het bepalen van de kosten moet worden uitgegaan van de bedragen die een onafhankelijke derde in rekening zou hebben gebracht voor het overnemen van 25.000 ton vervuilde grond. Het hof stelt deze kosten in goede justitie vast op € 200.000. Dat is gelijk aan het bedrag van de waardedaling van terrein B, vermeerderd met een winstopslag. In cassatie bevestigt de Hoge Raad het oordeel van Hof Amsterdam. Hij gaat daarmee voorbij aan de conclusie van de Advocaat-Generaal die had betoogd dat alleen werkelijk gemaakte kosten ten laste van de winst (c.q. het resultaat) mogen worden gebracht, in casu de kosten van het overbrengen van de vervuilde grond naar terrein B. Belanghebbende mag dus uiteindelijk een bedrag van € 200.000 in aftrek brengen op zijn resultaat uit overige werkzaamheden.

Tot slot

Naar aanleiding van bovenstaand arrest is in de fiscale literatuur de vraag gerezen of de Hoge Raad het in de jurisprudentie ontwikkelde reële stelsel, op grond waarvan alleen werkelijk gemaakte kosten in aanmerking mogen worden genomen bij het bepalen van de winst (of het resultaat), heeft losgelaten. De Hoge Raad rept hier echter met geen woord over in zijn arrest. De status van deze jurisprudentie blijft voorlopig dus helaas onduidelijk. Er zal nieuwe rechtspraak moeten worden gewezen die hier duidelijkheid schept. Dat kan nog wel even duren.

E.P. Hageman FB

088 288 0249

edhageman@deloitte.nl

Thincapregeling van toepassing op joint venture

De Hoge Raad heeft onlangs uitspraak gedaan over de uitleg van het begrip 'groep' in de zin van de thincapregeling. De uitspraak is onder andere van belang voor joint ventures.

De thincapregeling

De in 2004 in de vennootschapsbelasting ingevoerde thincapregeling beperkt de aftrek van rente als een bv met teveel vreemd vermogen is gefinancierd. Van een teveel aan vreemd vermogen is ruwweg sprake als het vreemd vermogen van de bv meer is dan drie maal het eigen vermogen plus een franchise van € 500.000. Optioneel kan een bv dan wel aan de beperking van renteaftrek ontkomen op grond van de concerntoets. Deze toets bepaalt dat indien de verhouding tussen het vreemd vermogen en het eigen vermogen van de bv niet slechter is dan de groep waartoe de bv behoort, de rente niet in aftrek is beperkt. De thincapregeling is alleen van toepassing als de desbetreffende vennootschapsbelastingplichtige entiteit deel uitmaakt van een 'groep' in de zin van het jaarrekeningenrecht. Hiervoor moet sprake zijn van 'een economische eenheid waarin rechtspersonen en vennootschappen organisatorisch zijn verbonden'. Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat 'optreden onder gezamenlijke leiding' kenmerkend is voor de aanwezigheid van een groep en dat daarvoor zeggenschap is vereist.

Geschil

De situatie waar de Hoge Raad over moest oordelen was als volgt. Twee horeca-ondernemers (hierna X en Y) dreven samen een horeca-onderneming in de vorm van een joint venture. De onderneming was ondergebracht in een werk-bv waarvan de holdingvennootschap van X een aandelenbelang van 60% had en de holdingvennootschap van Y een belang van 40%. Doordat de holding van X een lening had verstrekt aan de werk-bv, was er sprake van een teveel aan vreemd vermogen in de zin van de thincapregeling. De inspecteur stond aftrek van (een deel van de) rente die de werk-bv betaalde niet toe op grond van de thincapregeling. Het geschil spitste zich toe op de vraag of er sprake was van een 'groep' in de zin van het jaarrekeningenrecht.

Centrale leiding

Gerechtshof 's-Gravenhage besliste dat er geen sprake was van een groep, omdat de holdingvennootschap van X volgens het hof niet de centrale leiding had over het samenwerkingsverband. Volgens het hof was hierbij van belang dat X ondanks het (indirecte) bezit van 60% van de aandelen zijn wil niet kon opleggen aan

Y, omdat Y bij een voor hem onwenselijk besluit van X de samenwerking zou kunnen beëindigen. Volgens het hof moest onder centrale leiding worden verstaan: 'het voeren van de gemeenschappelijke strategie van de groepsmaatschappijen, waarbij, indien daarover verschil van mening bestaat, de door de leiding uitgezette strategie kan worden doorgezet onder instandhouding van de groep'. En daarvan was volgens het hof geen sprake.

De Hoge Raad verwees de uitspraak van het hof naar de prullenmand. Volgens de Hoge Raad blijkt uit de wetsgeschiedenis dat het bezit van een meerderheidsbelang inderdaad niet noodzakelijk leidt tot een groep. Maar de Hoge Raad vindt ook dat de partij die betoogt dat er ondanks het bezit van een meerderheidsbelang geen sprake is van een groep, het ontbreken van organisatorische verbondenheid wel moet bewijzen aan de hand van relevante feiten en omstandigheden. Dat bewijs ontbrak hier en dus kreeg de inspecteur gelijk.

Afdronk

Het arrest betekent dat in situaties waarin één van de partners in een samenwerkingsverband een kleine meerderheid heeft, er in beginsel sprake is van een groep waardoor de thincapregeling mogelijk van toepassing is. De Hoge Raad maakt niet duidelijk onder welke feiten en omstandigheden men kan bewijzen dat organisatorische verbondenheid desondanks ontbreekt. Maar te denken valt aan een stemovereenkomst waardoor de meerderheidsaandeelhouder zich moet conformeren aan besluiten die worden genomen door de minderheidsaandeelhouder(s). Hierdoor zou immers geen sprake kunnen zijn van een centrale leiding.

Overigens behandelt het parlement momenteel een wetsvoorstel waarin wordt voorgesteld om de thincapregeling per 1 januari 2013 af te schaffen. Maar ook als dit wetsvoorstel wordt aangenomen blijft de beslissing van de Hoge Raad van belang voor de jaren tot en met 2012.

Mr. M.H.C. Ruijschop

088 288 1795

mruijschop@deloitte.nl

Ruzie en fiscaal gefacilieerde splitsing

Indien een splitsing gericht is op het oneigenlijk uitstellen van belastingheffing, wordt deze niet fiscaal gefacilieerd. De Hoge Raad heeft onlangs geoordeeld dat deze eis in overeenstemming is met de fusierichtlijn.

Belanghebbende (X bv) is eigenaar van diverse onroerende zaken. De aandelen in X bv worden gehouden door twee broers (B en C), die beiden 50% van de aandelen houden. B en C zijn voornemens X bv juridisch te splitsen in twee nieuwe vennootschappen, F bv en G bv. B zal alle aandelen gaan houden in F bv en C zal alle aandelen gaan houden in G bv. De onroerende zaken zullen in het kader van de splitsing volledig worden toegedeeld aan F bv. Aan G bv wordt in het kader van de splitsing een bedrag aan liquide middelen toegedeeld. Volgens X bv vindt deze ruzie-splitsing plaats om geschillen tussen beide aandeelhouders te voorkomen en/of te beëindigen.

Materieel vindt aldus een overdracht plaats van de gehele onderneming aan F bv. Door de keuze voor de juridische ruziesplitsing wordt echter voorkomen dat C direct belasting is verschuldigd over de boekwinst op zijn aandelenbelang in de onderneming van X bv. Deze belastingheffing wordt aldus uitgesteld naar de toekomst.

X bv heeft de belastingdienst verzocht om goed te keuren dat de zogeheten splitsingsfaciliteit van toepassing is, waardoor de onderhavige splitsing niet leidt tot vennootschapsbelastingheffing. De belastingdienst stelt zich echter op het standpunt dat de splitsing is gericht op het 'ontgaan of uitstellen van belastingheffing', waardoor de splitsingsfaciliteit niet van toepassing is. De splitsing zou in dat geval leiden tot heffing van vennootschapsbelasting.

De fusierichtlijn

De fiscale begeleiding van fusies en splitsingen is onder andere geregeld in de EU Fusierichtlijn. In die richtlijn is bepaald dat lidstaten de toepassing van splitsingsfaciliteiten enkel mogen weigeren, indien het hoofddoel of een van de hoofddoelen van de splitsing

belastingfraude of belastingontwijking is. Indien de splitsing niet plaatsvindt op grond van zakelijke overwegingen zoals herstructurering of rationalisering van activiteiten, geldt het vermoeden dat het hoofddoel van de splitsing belastingfraude of belastingontwijking is. Nederland heeft de fusierichtlijn in haar nationale wetgeving geïmplementeerd. Er is een aantal voorwaarden verbonden aan de toepassing van de splitsingsfaciliteit. Een van deze voorwaarden is dat de splitsing niet in overwegende mate mag zijn gericht op het 'ontgaan of uitstellen van belastingheffing'. Hier wordt in beginsel aan voldaan indien de splitsing niet plaatsvindt op grond van zakelijke overwegingen, zoals herstructurering of rationalisering van de actieve werkzaamheden van de splitsende en verkrijgende rechtspersonen.

Opvallend is aldus dat de Nederlandse wetgever bij de implementatie in de wetgeving van de richtlijn tekstueel is afgeweken van de richtlijn. Op grond van de Nederlandse wetgeving wordt de splitsingsfaciliteit onthouden indien sprake is van 'ontgaan of uitstellen van belastingheffing', in plaats van 'belastingfraude of belastingontwijking'. In de fiscale literatuur is diverse malen betoogd dat dit verschil in formulering leidt tot strijdigheid van de Nederlandse wet met de fusierichtlijn.

De beslissing

X bv is van mening dat de onderhavige splitsing plaats vindt op grond van zakelijke overwegingen. Daarnaast stelt X bv dat, indien geen sprake is van zakelijke overwegingen, er evenwel geen sprake is van een zodanig ontgaan of uitstellen van belastingheffing, dat dit kan worden aangemerkt als belastingfraude of belastingontwijking. De belastingdienst is van mening dat de splitsing is gericht op het uitstellen van belastingheffing en dat er geen of onvoldoende sprake is van zakelijke overwegingen.

Hof Arnhem gaat in zijn uitspraak uitgebreid in op de vraag of sprake is van zakelijke overwegingen. Hiervan kan sprake zijn, indien de splitsing wordt uitgevoerd om conflicten tussen beide aandeelhouders te voorkomen of te beëindigen. Deze conflicten hadden kunnen ontstaan door belangentegenstellingen ten aanzien van het te beogen bedrijfsresultaat, bedreigingen ten aanzien van het voortbestaan van de onderneming en/of de mogelijke

bedrijfsopvolging bij een van de aandeelhouders. Op basis van deze feiten oordeelt het hof dat geen sprake is van zakelijke overwegingen, waardoor toepassing van de fusiefaciliteit terecht is geweigerd door de belastingdienst.

De Hoge Raad gaat allereerst in op het onderscheid tussen de tekst van de fusierichtlijn en de tekst van de nationale wet, waarbij met name dient te worden beoordeeld of het uitstellen van belastingheffing kan worden gelijkgesteld met belastingfraude of belastingontwijking. Hij oordeelt dat enkel indien de splitsing een volstrekt overheersend anti-fiscaal motief heeft en toepassing van de geboden faciliteiten zou leiden tot strijd met doel en strekking van de fusierichtlijn, sprake is van belastingontwijking die aan toepassing van de faciliteiten in de weg staat. Naar mening van de Hoge Raad kan het uitstellen van belastingheffing een dergelijk motief zijn. Gelet op het voorgaande is de uitspraak van Hof Arnhem dan ook terecht.

Conclusie

X bv kan geen beroep doen op de splitsingsfaciliteiten, aangezien op basis van de ter beschikking staande feiten en omstandigheden de splitsing enkel gericht lijkt op het uitstellen van belastingheffing. Aldus is sprake van een volstrekt overheersend anti-fiscaal

motief, hetgeen kwalificeert als belastingontwijking in de zin van de fusierichtlijn. De nationale wet is aldus in overeenstemming met de fusierichtlijn.

Belang voor de praktijk

In geval van herstructureren (fusies, splitsingen etc.) is het van belang dat op voorhand rekening wordt gehouden met de diverse fiscale aandachtspunten. Het is doorgaans mogelijk om voorafgaand aan de feitelijke herstructurering overleg te plegen met de belastingdienst over de mogelijke fiscale gevolgen, zodat belastingplichtigen achteraf niet met vervelende fiscale gevolgen worden geconfronteerd. Indien een discussie mocht ontstaan over de zakelijkheid van de herstructurering, is met name de onderbouwing van de zakelijkheid van groot belang. De wijze van onderbouwing is in beginsel vormvrij en kan bijvoorbeeld plaatsvinden aan de hand van notulen van directievergaderingen, opgestelde business cases, financiële prognoses etc.

Mr. R.J.M. Frins
088 288 5757
rfrins@deloitte.nl

Flex-bv en pensioen

Flex-bv leidt tot strengere standpunten fiscus inzake uitvoering pensioenregeling in eigen beheer. Of dat terecht is, is twijfelachtig.

Stemrechtloze aandelen

De per 1 oktober in werking getreden wetgeving inzake de flex-bv heeft mogelijk onverwachte effecten voor pensioenaanspraken die in eigen beheer worden opgebouwd. Reeds voor invoering van de wetgeving meldde de fiscus al dat zij na invoering van deze wetgeving haar beleid zou gaan aanpassen. De eerste oppassing levert overigens weinig problemen op. Overeenkomstig de aanpassing die in de Pensioenwet heeft plaatsgevonden per 1 oktober mogen vanaf dat moment geen nieuwe pensioenaanspraken in eigen beheer worden opgebouwd door een directeur-grootaandeelhouder (dga) wiens aandelen niet voorzien in stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders in de bv waar hij werkzaam is. Onder het huidig recht kan er sprake zijn van aandelen zonder stemrecht. De bezitter van deze aandelen wordt niet gezien als dga in de zin van de Pensioenwet. Gevolg daarvan is dat opbouw van pensioen in eigen beheer dan niet (meer) tot de mogelijkheden behoort.

Dividend

Het tweede onderdeel van het nieuwe beleid van de fiscus betreft de uitkering van dividend door de pensioenvennootschap van de dga. Daarbij gaat het om de situatie dat er sprake is van het terugbetalen van aandelenkapitaal en/of het uitkeren van dividend. Het uitkeren van dividend mag alleen na goedkeuring door het bestuur van de bv plaatsvinden. Het bestuur dient daarbij te toetsen of de continuïteit van de onderneming door de uitdeling van dividend niet in gevaar komt. Zou dit risico immers bestaan dan mag zij niet akkoord gaan met de dividenduitkering. De vraag is dan hoe ver het bestuur vooruit moet kijken? In zijn algemeenheid gaat men uit van een periode van ongeveer een jaar. De fiscus lijkt daar echter heel anders over te denken. Zo mag het uitkeren van dividend er niet toe leiden dat het pensioen niet volledig kan worden uitgekeerd. Het gaat dan om pensioenaanspraken die pas eindigen bij het overlijden

van de gerechtigden. Dat betekent dat een bv dan soms meer dan 50 jaar vooruit dient te kijken. De fiscus past hier de toets toe dat de huidige commerciële waarde van de totale pensioenaanspraak minimaal in de bv dient achter te blijven. Men mag dus geen rekening houden met het feit dat men deze verplichting met toekomstige inkomsten gaat financieren. Dit standpunt is opmerkelijk maar de fiscus gaat echter nog een stap verder. In een pensioenregeling is immers ook vaak voorzien in een uitkering bij overlijden (nabestaandenpensioen) of bij arbeidsongeschiktheid (arbeidsongeschiktheidspensioen). Bij overlijden of het arbeidsongeschikt raken op jongere leeftijd zal de contante waarde van het nabestaanden- of arbeidsongeschiktheidspensioen aanzienlijk hoger zijn dan de tot dat moment gevormde pensioenvoorziening. Indien deze risico's niet geheel worden gedekt door verzekeringen die zijn gesloten bij een professionele verzekeraar, zal de bv, in de visie van de fiscus, zelf voldoende vermogen dienen aan te houden om dit risico te dekken. Hoeveel vermogen de bv dan extra moet aanhouden wordt niet gemeld, maar het lijkt erop alsof men het uitkeren van dividend niet wil toestaan zolang er onvoldoende vermogen in de bv zit om een eventueel direct ingaand nabestaanden- of arbeidsongeschiktheidspensioen volledig af te dekken. Men lijkt dus niet de ruimte te bieden om voornoemde uitkeringen te financieren uit de bedrijfsresultaten die beschikbaar komen als de onderneming na overlijden of arbeidsongeschikt raken van de dga kan worden voortgezet. Om discussie met de fiscus te voorkomen dient u dus bij een uitkering van dividend, dan wel een terugbetaling van aandelenkapitaal goed te kijken naar de inhoud van uw pensioenregeling en de wijze waarop risico's daarin zijn (her)verzekerd. In de visie van de fiscus kan immers het uitkeren van dividend leiden tot een vermindering van pensioenaanspraken waardoor de waarde van de totale pensioenaanspraak direct zal worden belast vermeerderd met 20% revisierente.

Mr. C.A.H. Luijken

088 288 0165

caluijken@deloitte.nl

Kansspelbelasting, ‘fair balance’ en schadevergoeding

Verhoging kansspelbelasting was wel gerechtvaardigd maar de overheid is niettemin schadeplichtig ten aanzien van kansspelondernemers: er is namelijk geen sprake van ‘fair balance’.

Belastingplichtigen – en hun adviseurs – procederen met enige regelmaat over de vraag of een nationale belastingregeling verenigbaar is met ‘bovennationale’ verdragsnormen. Meestal zonder succes, met name omdat de rechter de (fiscale) wetgever een ruime beoordelingsmarge laat bij het maken van wetten. De wetgever moet het, populair gezegd, wel erg bont maken, wil de rechter hem terugfluiten. Welnu, in een recente kansspelbelastingzaak is dat in zekere zin gebeurd. In hoger beroep heeft het Gerechtshof in Amsterdam de wetgever strikt genomen niet teruggefloten maar wel tot de orde geroepen.

De belastingplichtige exploiteert kansspelautomaten in speelautomatenhallen. Tot 1 juli 2008 werd over de omzet van speelautomaten (behandelingsautomaten en kansspelautomaten) omzetbelasting geheven. Daarbij werd de bruto-opbrengst – het verschil tussen de inzetten en de uitgekeerde prijzen – aangemerkt als omzet inclusief omzetbelasting. Met ingang van 1 juli 2008 wordt de bruto-opbrengst van kansspelautomaten belast met 29% kansspelbelasting.

Fair balance

De belastingplichtige stelt dat de van haar geheven kansspelbelasting in strijd is met het Eerste Protocol (EP) bij het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. Op grond van die bepaling heeft iedere natuurlijke of rechtspersoon het recht op het ongestoord genot van zijn eigendom. Belastingheffing is een – geoorloofde – vorm van regulering van het eigendomsgrondrecht. Zo ook hier de kansspelbelasting, aldus het hof, dat tevens van oordeel is dat de desbetreffende wetswijziging voldoende voorzienbaar is en dat deze wijziging een legitiem doel in het algemeen belang dient. Maar daarmee is de kous niet af. Op grond van de bepaling moet er ook een redelijke verhouding (‘fair balance’) bestaan tussen het individuele belang van de exploitanten

die door de kansspelbelastingheffing worden getroffen en het algemeen belang. De heffing mag niet leiden tot een buitensporige last bij een bepaalde persoon. Het hof gaat uitvoerig in op de fair-balance-eis. In dit geval zijn door een accountantskantoor rapporten opgesteld, waarin is becijferd dat invoering van de kansspelbelasting een substantieel deel van de exploitanten van kansspelautomaten in een structureel verliesgevende positie zal brengen. De regering – de medewetgever – heeft bij de voorbereiding van de nieuwe wetgeving gebruik gemaakt van die onderzoeken en de uitkomsten ervan niet betwist. Zij heeft echter niet serieus gezocht naar compensatiemogelijkheden voor de exploitanten. En zij heeft voor de feitelijke verhoging van de belasting alleen budgettaire redenen als rechtvaardiging gegeven. Onder deze omstandigheden komt het hof tot de conclusie dat de nieuwe wetgeving niet voldoet aan de fair-balance-eis, zelfs niet als men in aanmerking neemt dat aan de wetgever een ruime beoordelingsmarge toekomt.

Hoe nu verder?

Betekent dat nu dat de nieuwe wetgeving onverbindend is, dat wil zeggen, niet geldt? Deze conclusie trekt het hof niet. De belastingplichtige blijft de kansspelbelasting verschuldigd omdat de nieuwe wetgeving verbindend is. Aan de schending van de fair-balance-eis verbindt het hof echter wel de conclusie dat de belastingplichtige recht heeft op compensatie in de vorm van schadevergoeding. Of zij ook daadwerkelijk recht op schadevergoeding heeft en zo ja, hoe hoog de vergoeding dan moet zijn, moet blijken uit een voor hetzelfde gerecht te voeren vervolprocedure. Het hof tekent daarbij aan dat de overheid niet hoeft te voorzien in volledige compensatie en dat het er met name om gaat of de te treffen compensatie in een redelijke verhouding tot de geleden schade staat.

Men bedenke, ten slotte, dat het oordeel van het hof kan nog worden ‘overruled’ door de Hoge Raad. We moeten dus nog even afwachten wat de einduitkomst is. Maar meer algemeen is wel van belang dat de rechter het beginsel van fair balance aanvaardt en dat dit kan leiden tot schadevergoedingen aan belastingplichtigen. Het ligt in de rede dat dit instrument nu wel vaker zal worden ingezet.

Lagere schadevergoeding vanwege stilzitten

Als een belastingzaak niet binnen een redelijke termijn wordt beslecht, kan de belanghebbende aanspraak maken op een immateriële schadevergoeding. Uit een recent arrest van de Hoge Raad blijkt dat langdurig stilzitten van belanghebbende kan leiden tot een lagere vergoeding.

Op grond van het rechtszekerheidsbeginsel moet in belastinggeschillen binnen een redelijke termijn uitspraak worden gedaan. In de fase van bezwaar en beroep bedraagt de redelijke termijn in beginsel twee jaar. Ook voor de fase van hoger beroep geldt een termijn van twee jaar. In geval van bijzondere omstandigheden kan een andere redelijke termijn gelden. Bij overschrijding van de termijn bestaat recht op vergoeding van de immateriële schade. Hierbij geldt als uitgangspunt een vergoeding van € 500 per halfjaar dat de redelijke termijn is overschreden. Bijzondere omstandigheden kunnen lijden tot een afwijkende schadevergoeding.

Lange aanlooptijd

Het arrest heeft betrekking op de volgende situatie. Belanghebbende is eigenaar van twee recreatiewoningen in de gemeente Goedereede. De over 2005 vastgestelde WOZ-waarden van de woningen zijn naar het oordeel van belanghebbende te hoog. Daarom maakt hij op 10 juli 2005 bezwaar tegen de WOZ-beschikkingen. De inspecteur deelt belanghebbende op 11 april 2007 mee dat de WOZ-waarden worden verlaagd naar aanleiding van het bezwaarschrift van de gebruiker van de woningen, maar doet geen uitspraak op bezwaar. Daarom stelt belanghebbende op 24 november 2009 beroep in bij de Rechtbank Rotterdam. Vervolgens doet de inspecteur op 1 december 2009 alsnog uitspraak op bezwaar, maar komt daarbij niet volledig tegemoet aan de eisen van belanghebbende. De Rechtbank doet uitspraak op 19 augustus 2010 en het hof op 26 oktober 2011. In totaal heeft de procedure in beroep en hoger beroep dan ook zo'n zes jaar en twee maanden geduurd.

Vertraging deels te wijten aan inactiviteit belanghebbende

Het Hof 's-Gravenhage gaat uitvoerig in op de vraag of aan belanghebbende een schadevergoeding toekomt wegens termijnoverschrijding. Het hof overweegt daarbij dat de redelijke termijn van in totaal vier jaar is overschreden met twee jaar en twee maanden. Deze overschrijding komt vooral door de vertraging in de bezwaarfase. Volgens het hof is de vertraging echter niet alleen te wijten aan de inspecteur. Belanghebbende had uit de mededeling van 11 april 2007 reeds kunnen afleiden dat de inspecteur niet volledig aan zijn bezwaar tegemoet zou komen. Bovendien heeft belanghebbende geen verklaring gegeven waarom hij vervolgens nog meer dan twee jaar heeft gewacht alvorens beroep in te stellen. Een deel van de vertraging is volgens het hof dan ook toerekenbaar aan de inactiviteit van belanghebbende. Het hof ziet dit als een bijzondere omstandigheid en kent een lager bedrag aan immateriële schadevergoeding toe. De Hoge Raad verwerpt het cassatieberoep van belanghebbende en stemt dus in met de uitspraak van het hof.

Uit eerdere jurisprudentie bleek al dat vertragende handelingen en verzoeken van de belanghebbende invloed hebben op de vraag of en zo ja, hoe groot de overschrijding van de redelijke termijn is. Opvallend aan dit arrest is dat langdurig stilzitten dus ook kan leiden tot een lagere schadevergoeding. De uitspraak van het hof biedt wel ruimte aan de belanghebbende om een verklaring te geven voor het nietsdoen. De hoofdregel blijft dus dat zowel in de bezwaar- en beroepsfase als in hoger beroep een redelijke termijn van twee jaar geldt. Alleen in bijzondere omstandigheden wijkt de rechter daarvan af.

Mr. W.R. Kooiman

088 288 7330

rkooiman@deloitte.nl

Faillissementstekort en aansprakelijkheid

Bestuurders kunnen aansprakelijk zijn voor het faillissementstekort door veel te hoge dividenduitkeringen.

In mei 2012 oordeelde de Rechtbank Arnhem dat de bestuurders van een vennootschap onder omstandigheden aansprakelijk kunnen worden gesteld voor een faillissementstekort van betreffende vennootschap, indien direct voorafgaand aan het faillissement een veel te hoge dividend uitkering heeft plaatsgevonden en deze dividenduitkering een belangrijke oorzaak van het faillissement is geweest. Hierna gaan wij op deze zaak in.

Casus

A is enig aandeelhouder van B bv. B bv is op haar beurt bestuurder en enig aandeelhouder van C bv. Op verzoek van B bv keert C bv in februari 2008 een dividend uit aan B bv ter grootte van € 225.735. De omvang van de dividenduitkering is vastgesteld op basis van de informatie uit C bv's concept cijfers 2007 betreffende het eerste half jaar van 2007. Uit deze cijfers volgt dat C bv per 30 juni 2007 over voldoende uitkeerbare reserves beschikt. Ten tijde van de dividenduitkering beschikt C bv echter niet over voldoende liquide middelen om de dividenduitkering aan B bv te kunnen financieren. Het dividend wordt derhalve deels gefinancierd met behulp van een lening van Y aan C bv (€ 167.000) en voor het restant (€ 60.735) wordt het dividend verstrekt in de vorm van een achtergestelde lening van B bv aan C bv. Direct na bovengenoemde dividenduitkering draagt B bv de aandelen in C bv over aan X bv. De bestuurder en enig aandeelhouder van X bv is Y. Y is B bv opgevolgd als nieuwe bestuurder van C bv. Ten tijde van de aandelenoverdracht is een debiteurenlijst van C bv bekend waaruit volgt dat C bv een groot aantal dubieuze debiteuren heeft. Ten aanzien van de dubieuze debiteuren is in de concept cijfers 2007 geen voorziening gevormd. In juni 2008 faillieert C bv.

Lichter maken van aandelen

Direct voorafgaand aan de overdracht van de aandelen C bv wordt een dividenduitkering van C bv aan B bv gedaan. Op deze manier worden de aandelen C bv 'licht gemaakt' met als consequentie dat de koopprijs

voor de aandelen C bv daalt. In beginsel is deze structureringswijze toegestaan. De vraag is echter of dit in het onderhavige geval ook mag?

B bv neemt het standpunt in dat de omvang van de dividenduitkering van C bv is gebaseerd op de inhoud van de beschikbare concept cijfers 2007. Een eenvoudige optelsom van de posten 'overige reserves' en 'resultaat lopend boekjaar' van C bv leidt immers tot een 'uitkeerbare reserve' ter grootte van € 225.735. De hoogte van de in aanmerking genomen dividenduitkering is derhalve op logische gronden vastgesteld, aldus B bv. *So far so good* zou men kunnen zeggen.

De Rechtbank is echter van mening dat B bv had moeten weten dat de omvang van de uitkeerbare reserves zoals gerapporteerd in de concept cijfers 2007 van C bv geen realistische weergave van de werkelijkheid was. Dit laat zich als volgt verklaren. De uitkeerbare reserves zoals gerapporteerd in de concept cijfers 2007 worden voornamelijk gedekt door de balanspost 'debiteuren'. In het kader van de aandelenoverdracht van de aandelen C bv aan Y - welke eveneens op 29 februari 2008 plaatsvindt - is een debiteurenlijst van C bv opgemaakt. Op deze lijst zijn handgeschreven aantekeningen aangebracht. Daaruit volgt dat op voornoemde datum nog een bedrag van € 343.247 is te vorderen van debiteuren en dat een incassobureau is ingeschakeld voor een bedrag van € 150.000. Bij € 244.000 van de debiteuren zijn aantekeningen gemaakt met termen als: 'zaak', 'niets mee doen', 'overleg' en 'wordt weg geboekt'. De Rechtbank oordeelt derhalve dat de post 'uitkeerbare reserves' zoals gerapporteerd in de concept cijfers 2007 geen reëel beeld geeft van de vrij uitkeerbare reserves van C bv op 29 februari 2008.

Onbehoorlijke taakvervulling

De Rechtbank oordeelt verder dat de bestuurder van C bv als gevolg van het besluit tot dividenduitkering haar taken onbehoorlijk heeft uitgevoerd. Bij de beoordeling of sprake is van onbehoorlijk bestuur neemt de Rechtbank als uitgangspunt dat een bestuurder zijn taak kennelijk onbehoorlijk heeft vervuld als geen redelijk denkend bestuurder onder dezelfde omstandigheden hetzelfde gedaan zou hebben:

1. gezien de aanwezige kennis over de debiteurenlijst van C bv had bestuurder moeten weten dat de concept cijfers 2007 geen reëel beeld gaven van de uitkeerbare reserves per 29 februari 2008;
2. voorts had bestuurder moeten beseffen dat met de uitvoering van het dividendbesluit de vermogenspositie van C bv verder werd aangetast;
3. ten slotte had C bv moeten beseffen dat door het aangaan van de leningsovereenkomsten met Y en B bv de liquiditeitspositie van C bv verder werd aangetast.

Een redelijk denkend bestuurder was onder deze omstandigheden niet tot een dividenduitkering overgegaan. Daarmee hebben de bestuurders van C

bv hun bestuurstaken onbehoorlijk vervuld, aldus de Rechtbank.

Ten slotte oordeelt de Rechtbank dat dit onbehoorlijk bestuur een belangrijke oorzaak is voor het faillissement van C bv, waarbij met name het korte tijdsbestek tussen de dividenduitkering en het faillissement zwaar weegt. Zodoende is B bv aansprakelijk voor het gehele tekort in het faillissement van C bv. A is als bestuurder van B bv bovendien mede hoofdelijk aansprakelijk voor dit faillissementstekort.

Flex-bv

Per 1 oktober 2012 is het bv-recht veranderd. Het gaat hier om een vereenvoudiging en flexibilisering van het bv-recht. Enkele belangrijke wijzigingen zijn:

- afschaffing van het minimumkapitaal;
- inrichtingsvrijheid met betrekking tot de statuten (opnemen aandeelhoudersovereenkomst en (bijzondere) verplichtingen); en
- introductie winst- en stemrechtloze aandelen.

Tevens is in de nieuwe wetgeving een uitkeringstoets opgenomen. Werken de bestuurders van een vennootschap mee aan een dividenduitkering, dan moeten zij beoordelen of de bv kan blijven voldoen aan haar opeisbare schulden. Mocht dit niet zo zijn dan handelen de bestuurders mogelijk onbehoorlijk. Het dividendbesluit zelf blijft geldig maar de bestuurder en aandeelhouder kunnen aansprakelijk worden gesteld voor het tekort, mits zij met hun wetenschap onbehoorlijk hebben gehandeld. Het tekort betreft overigens alleen de tekorten die door de dividenduitkering zijn ontstaan.

Mr. H.W.B. Doeze Jager

088 288 3454
hdoezejager@deloitte.nl

De heer A. Kuiper

088 288 4931
jakuiper@deloitte.nl

Btw-heffing over privégebruik auto van de zaak?

Ondernemers die een auto aanschaffen of leasen en vervolgens zelf privé gebruiken of hun werknemers deze auto privé laten gebruiken mogen in eerste instantie alle btw op de aanschaf/leasekosten van de auto in aftrek brengen. Vervolgens moeten zij aan het einde van het (boek)jaar btw aangeven over het privégebruik van de auto. Tot 1 juli 2011 was de hoogte van deze btw-heffing afhankelijk van de milieuvriendelijkheid van deze auto. De vraag is of dat is toegestaan en of ook voor milieuonvriendelijke auto's een lagere btw-heffing, dan wel vanaf 2010 geen btw-heffing van toepassing is.

Een lagere btw-heffing

Van 2008 tot 1 juli 2011 werd voor de btw-heffing ter zake van het privégebruik van de auto van de zaak aangesloten bij de bijtelling voor de auto van de zaak in de loon- en inkomstenbelasting. In 2008 en 2009 kende de loon- en inkomstenbelasting drie verschillende bijtellingspercentages: 14%, 20% en 25%. Deze percentages gelden afhankelijk van de CO₂-uitstoot van de auto. In 2010 en 2011 is daar een percentage van 0% voor elektrische auto's aan toegevoegd. De vraag is gerezen of deze differentiatie van tarieven naar CO₂-uitstoot ook mag worden toegepast voor de btw hetgeen door de koppeling van de btw aan de loon- en inkomstenbelastingpercentages het geval is. Daarover zijn momenteel procedures aanhangig bij de rechter.

Zowel Hof Amsterdam als Rechtbank Haarlem oordeelde dat de CO₂-uitstoot van de auto niet van belang is voor de heffing van btw over het privégebruik van de auto. Het verschil in brandstofverbruik is volgens Hof Amsterdam niet als een rechtvaardiging voor een verschillende behandeling te beschouwen. Dit betekent dat ook belastingplichtigen die een auto ter beschikking stellen waarvoor een bijtellingspercentage geldt van 20 of 25 mogen uitgaan van het lagere percentage van 14. Dat betekent dat de btw-heffing 12% van 14% van de cataloguswaarde bedraagt in plaats van 12% van 20% of 25% van de cataloguswaarde.

De Staatssecretaris van Financiën heeft inmiddels beroep in cassatie ingesteld tegen de uitspraak van Hof Amsterdam. De Advocaat-Generaal, de adviseur van de Hoge Raad, heeft in een conclusie geadviseerd om het cassatieberoep van de staatssecretaris gegrond te verklaren. Volgens de Advocaat-Generaal is weliswaar sprake van een schending van het gelijkheidsbeginsel, maar de staatssecretaris heeft naar haar mening de regeling op tijd ingetrokken waardoor belastingplichtigen geen beroep kunnen doen op deze ongelijke behandeling. De Hoge Raad is niet verplicht om het advies van de Advocaat-Generaal over te nemen. Het is nu afwachten hoe de Hoge Raad gaat beslissen.

Geen btw-heffing

Vanaf 2010 kent de loon- en inkomstenbelasting een bijtellingspercentage van 0% voor elektrische auto's. Indien de redenering van Hof Amsterdam zou kunnen worden gevolgd zou in 2010 en de eerste helft van 2011 zelfs geen btw-heffing voor privégebruik van de auto verschuldigd zijn. Gelijkijdig met de bovengenoemde cassatieprocedure is daarom ook een procedure aanhangig waar deze kwestie aan de orde wordt gesteld. Recent heeft Rechtbank Breda aangegeven dat niet mag worden uitgegaan van het bijtellingspercentage van 0 voor andere dan elektrische auto's. De motivering van Rechtbank Breda dat door de wijze van aandrijving (elektrische motor in plaats van verbrandingsmotor) geen

sprake is van gelijke gevallen is summier. Wij betwijfelen dan ook of deze motivering afdoende is. Inmiddels is hoger beroep ingesteld door de belanghebbende. Wij verwachten dat de zaak daarna bij de Hoge Raad terecht komt.

Gevolgen voor de praktijk

De mogelijkheid dat er geen btw hoeft te worden aangegeven voor privégebruik van de auto van de zaak heeft veel ondernemers doen besluiten om bezwaar aan te tekenen tegen de eigen btw-aangifte over het laatste tijdvak van 2011. Deloitte heeft haar klanten de gelegenheid geboden om gebruik te maken van de mogelijkheid van collectief bezwaar. Naar de uitkomst van de genoemde zaken wordt daarom met belangstelling uitgekeken door velen.

De uitspraak van Rechtbank Haarlem over het percentage van 14 is aanleiding geweest voor de Staatssecretaris van Financiën om het beleid in te trekken en een nieuwe regeling te introduceren per 1 juli 2011. Ook onder de nieuwe regeling mag een ondernemer alle btw op de aanschaf/leasekosten van een auto in aftrek brengen.

Aan het einde van het (boek)jaar geeft de ondernemer dan btw aan ter zake van het privégebruik op basis van de werkelijk gereden privékilometers (woonwerkverkeer is daarbij overigens privé) en de gemaakte kosten of door gebruik te maken van het forfait van 2,7% van de cataloguswaarde (1,5% vanaf het vijfde jaar na het jaar van eerste ingebruikname van de auto). Deze nieuwe regeling ligt zwaar onder vuur en er zal over worden geprocedeerd. Naar verwachting zal de belastingdienst weer de mogelijkheid bieden tot collectief bezwaar voor het jaar 2012.

Dr. M.M.W.D. Merx

088 288 2611

mmerkx@deloitte.nl

Recht op teruggaaf van dividendbelasting

De Hoge Raad heeft beslist dat inhouding van dividendbelasting over dividendumkeringen aan een Spaanse vennootschap een inbreuk op het EU-recht vormt. De Spaanse vennootschap heeft recht op teruggaaf van de ten onrechte ingehouden dividendbelasting. Hierbij werd niet relevant geacht dat de Spaanse vennootschap niet belastingplichtig was voor de Nederlandse vennootschapsbelasting.

Soort belastingplicht

Een in Spanje gevestigde vennootschap, die in Spanje aan de vennootschapsbelasting was onderworpen, hield een belang van 5,48% in een in Nederland gevestigde vennootschap. Als de vennootschap in Nederland gevestigd was geweest, zou het ontvangen dividend zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting door toepassing van de deelnemingsvrijstelling. Het uitgekeerde dividend zou zijn vrijgesteld van dividendbelasting, omdat bij de ontvangende vennootschap de deelnemingsvrijstelling van toepassing zou zijn geweest.

In de jaren in geding werd de vrijstelling van dividendbelasting in EU-situaties op grond van de implementatie van de zogenoemde Moeder-

dochterrichtlijn pas toegepast bij belangen van ten minste 20%. Nadat het Europese Hof in de zaak Amurta had geoordeeld dat de inhoudingsvrijstelling in EU-situaties onder gelijke voorwaarden moest worden toegekend als in binnenlandse situaties, deed onderhavige belastingplichtige direct een verzoek om teruggaaf van de ingehouden dividendbelasting in de drie aan dat kalenderjaar voorafgaande jaren.

Door de Rechtbank Breda en het Gerechtshof 's-Hertogenbosch werd vastgesteld dat de belastingplichtige materieel inderdaad recht had op de inhoudingsvrijstelling. De vraag werd echter opgeworpen of de nieuwe rechtspraak van het Hof van Justitie rechtvaardigde dat met drie jaar terugwerkende kracht om teruggaaf van de ten onrechte ingehouden dividendbelasting werd verzocht. Volgens het gerechtshof was dit het geval, omdat het verzoek tot teruggaaf beschouwd diende te worden als verzoek om uitreiking van aangiftebiljetten vennootschapsbelasting voor buitenlands belastingplichtigen.

In cassatie werd de kwalificatie van de Spaanse vennootschap als buitenlands belastingplichtige bestreden. De Hoge Raad oordeelde dat een dergelijke kwalificatie irrelevant was voor de materiële vraag of de Spaanse vennootschap recht had op teruggaaf. De Hoge Raad maakte een vergelijking met een binnenlandse situatie en kwam op grond van die vergelijking tot het oordeel dat de dividenuitkering aan de Spaanse vennootschap had moeten zijn vrijgesteld van dividendbelasting. Of al dan niet sprake is van buitenlandse belastingplicht doet daar niet aan af.

De vraag die resteerde betrof de kwestie vanaf welk jaar nog om teruggaaf kon worden verzocht. Volgens de staatssecretaris had belastingplichtige binnen zes weken na indiening van de aangifte dividendbelasting bezwaar moeten aantekenen tegen de inhouding. Deze termijn was reeds lang verlopen. De Hoge Raad merkte echter op dat een in Nederland gevestigde vennootschap tot drie jaar na het jaar waarin de dividenuitkering was gedaan om teruggaaf van ten onrechte ingehouden dividendbelasting kon verzoeken. Een in een andere EU-lidstaat gevestigde vennootschap ten laste waarvan ten onrechte Nederlandse dividendbelasting was ingehouden zou binnen dezelfde termijn om teruggaaf

moeten kunnen verzoeken. De Spaanse vennootschap kwam daardoor in aanmerking voor een teruggaaf van dividendbelasting.

Toekomstige arresten

De Nederlandse dividendbelasting ligt EU-rechtelijk zwaar onder vuur. Veel niet in Nederland woonachtige of gevestigde belastingplichtigen hebben verzoeken gedaan tot teruggaaf van dividendbelasting, omdat een in Nederland gevestigde vennootschap (of in Nederland woonachtige aandeelhouder) de Nederlandse dividendbelasting die te zijner laste is ingehouden wel op enige wijze kan neutraliseren. Dit kan door middel van de inhoudingsvrijstelling, verrekening als voorheffing bij de ontvanger van het dividend, of door middel van de teruggaafprocedure voor niet aan de vennootschapsbelasting onderworpen ontvangers.

Onderhavige casus betrof ook een situatie waarin om teruggaaf werd verzocht. Op het materiële geschilpunt werd echter door partijen niet ingegaan. De inbreuk op het EU-recht leek vast te staan. De staatssecretaris probeerde echter nog op formele gronden de teruggaaf van ten onrechte ingehouden dividendbelasting te voorkomen. De Hoge Raad volgde de staatssecretaris echter niet. Ook vennootschappen die in andere EU-lidstaten zijn gevestigd kunnen om teruggaaf van dividendbelasting verzoeken indien zij dat verzoek indienen binnen drie kalenderjaren na het jaar waarin de bewuste dividenuitkering heeft plaatsgevonden. In Nederland gevestigde ontvangers wordt immers dezelfde termijn voor teruggaaf verleend. In andere landen gevestigde dividendontvangers mogen niet minder gunstig behandeld worden.

De zaak die leidde tot het arrest lijkt een van de eerste in een stroom aan procedures over de dividendbelasting. Ter behoud van rechten is het verstandig te beoordelen of Nederlandse dividendbelasting kan worden terugggevraagd met een beroep op EU-recht, omdat neutralisering van de inhouding in de grensoverschrijdende situatie niet (volledig) mogelijk is.

J.J.A.M. Korving LL.M.

088 288 1911

jkorving@deloitte.nl

Bijlagen

I Eindejaarstips

I algemeen

T-biljet indienen

Een T-biljet, waarmee om teruggaaf van inkomstenbelasting kan worden verzocht, kan tot vijf jaar na afloop van het kalenderjaar worden ingediend. Hierbij geldt geen teruggaafgrens. Tot 31 december 2012 kunt u dus alsnog om een teruggaaf verzoeken over het jaar 2007.

Ga na of uw voorlopige teruggaaf inkomstenbelasting 2012 correct is

Indien u dit jaar een voorlopige teruggaaf inkomstenbelasting ontvangt, wordt deze volgend jaar in principe ongewijzigd voortgezet. U hoeft dus niet ieder jaar een nieuw verzoek in te dienen. Als u wilt dat de voorlopige teruggaaf wordt aangepast, moet u een wijzigingsverzoek indienen bij de belastingdienst. Geef eventuele wijzigingen tijdig door als u de teruggaaf op een lager bedrag wilt laten vaststellen. Op die manier bespaart u belastingrente.

Betaal uw belasting op tijd

Openstaande belastingschulden kunt u het beste zo veel mogelijk nog dit jaar betalen. Deze schulden komen namelijk niet in mindering op de rendementsgrondslag van box 3, met uitzondering van erfbelastingsschulden. Door de belasting nog dit jaar te betalen, heeft u op 1 januari 2013 een kleiner vermogen, zodat u minder belasting in box 3 betaalt. Als u vóór 1 oktober 2012 schriftelijk een voorlopige aanslag hebt aangevraagd, maar u deze aanslag niet tijdig voor de jaarwisseling ontvangt, mag u de verschuldigde inkomstenbelasting toch in mindering brengen op de rendementsgrondslag van box 3.

Middeling

Indien uw box 1-inkomen over een reeks van drie aaneengesloten jaren van jaar tot jaar sterk verschilt, kunt u een middelingsverzoek indienen. U moet dit verzoek doen binnen 36 maanden nadat de aanslagen over de desbetreffende jaren onherroepelijk zijn geworden. De verschuldigde inkomstenbelasting wordt dan herrekend over uw gemiddelde inkomen in die jaren, zodat u minder last hebt van het progressieve tarief in box 1. Een teruggaaf is alleen aan de orde voor zover het verschil tussen de geheven en de herkende belasting meer dan € 545 bedraagt.

Voorlopige verliesverrekening

In de inkomstenbelasting en de vennootschapsbelasting bestaat de mogelijkheid om verliezen te verrekenen met inkomen of winst van andere jaren. Voordat het verlies over een jaar definitief wordt vastgesteld, kan op verzoek gebruik worden gemaakt van de voorlopige achterwaartse verliesverrekening. Dit levert u een liquiditeitsvoordeel op. Voorlopige verliesverrekening is in box 1 van de inkomstenbelasting mogelijk met het positieve inkomen van de drie voorafgaande jaren en in box 2 van de inkomstenbelasting en in de vennootschapsbelasting met het positieve inkomen van het voorafgaande jaar. De inspecteur houdt bij de voorlopige verliesverrekening rekening met 80% van het vermoedelijke verlies.

II Inkomstenbelasting Investerings: spreiden of concentreren?

Investeringsaftrek

Voor ondernemers die van plan zijn om op korte termijn te investeren, is het zinvol om na te gaan of ze die investeringen allemaal nog dit jaar moeten doen, of dat ze die beter kunnen spreiden over dit jaar en volgend jaar. Bij een investeringsbedrag vanaf € 102.311 neemt de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek in 2012 namelijk evenredig af, totdat bij een investeringsniveau van € 306.931 geen aanspraak meer bestaat op investeringsaftrek.

Voorgenomen koop eigen woning

Indien u van plan bent om een eigen woning te kopen die u met geleend geld wilt financieren, is het vanuit fiscaal perspectief aan te raden om dit uiterlijk op 31 december 2012 te regelen. U kunt dan nog gebruik maken van een gunstige overgangsregeling voor wat betreft de renteaftrek. Aflossing van de schuld volgens ten minste een annuïtair schema is namelijk niet verplicht voor eigenwoningsschulden die op 31 december 2012 bestaan, of die in 2013 zullen ontstaan op grond van een per 31 december 2012 bestaande onherroepelijke schriftelijke overeenkomst tot verwerving van een eigen woning, mits deze in 2013 wordt (op)geleverd. De overgangsregeling geldt ook voor schulden ter zake van verbeterings- en onderhoudswerkzaamheden aan de eigen woning, mits deze werkzaamheden uiterlijk op 31 december 2012 schriftelijk en onherroepelijk zijn overeengekomen en voor zover deze werkzaamheden in 2013 zijn voltooid.

Daarnaast is het zo dat de vrijstelling in box 1 (en daarmee ook in box 3) voor op of na 1 januari 2013 afgesloten kapitaalverzekeringen eigen woning (KEW), beleggingsrechten eigen woning (BEW) en spaarrekeningen eigen woning (SEW) wordt afgeschaft. Voor alle op 31 december 2012 bestaande overeenkomsten geldt een eerbiedigende werking, zodat voor die producten de vrijstelling blijft bestaan, tenzij in strijd met de voorwaarden wordt gehandeld.

Vooruitbetaalde rente in verband met de eigen woning

Als uw belastingdruk in box 1 in 2013 naar verwachting lager zal zijn dan dit jaar, is het vanuit fiscaal oogpunt voordelig om hypotheekrente op uw eigenwoningsschuld vooruit te betalen. In 2012 vooruitbetaalde rente die betrekking heeft op een tijdvak dat uiterlijk op 30 juni 2013 eindigt, is nog dit jaar aftrekbaar.

Aflossen eigenwoningsschuld

Als u uw eigenwoningsschuld aflost, heeft dat als gevolg dat u een forfaitaire aftrekpost krijgt die even hoog is als het eigenwoningforfait. Per saldo bent u met betrekking tot uw eigen woning dan geen inkomstenbelasting verschuldigd. Door uw vermogen te gebruiken voor aflossing van de eigenwoningsschuld verlaagt u bovendien uw box 3-vermogen. Door de aflossing vervalt uiteraard wel het recht op renteaftrek. Bovendien ontstaat bij verkoop van uw eigen woning als gevolg van de bijleenregeling een eigenwoningreserve ter grootte van de netto-verkoopopbrengst van uw eigen woning.

Voorgenomen verkoop eigen woning

Indien u van plan bent uw eigen woning te verkopen, is het vanuit fiscaal oogpunt verstandig om de overdracht van de woning uit te stellen tot begin volgend jaar. Op die manier voorkomt u dat de opbrengst van de woning op de peildatum 1 januari 2013 in box 3 valt. Door uitstel van de verkoop tot begin 2013 bespaart u in beginsel 1,2% van de te ontvangen koopsom. In principe geldt het omgekeerde indien u een eigen woning aankoopt die (deels) is gefinancierd met eigen geld: die kunt u het beste vóór de jaarwisseling aankopen.

Bijleenregeling

De bijleenregeling houdt, kort gezegd, in dat het verschil tussen de netto verkoopopbrengst van uw eigen woning en de eigenwoningsschuld (de zogenoemde eigenwoningreserve) moet worden geïnvesteerd in uw volgende eigen woning. U mag namelijk alleen nog rente aftrekken voor zover de aankoopprijs van de nieuwe eigen woning hoger is dan de eigenwoningreserve die bij de verkoop van uw oude eigen woning is ontstaan.

Aftrekbare giften

Op basis van de giftenaftrekregeling hebben particulieren recht op een aftrekpost ter zake van giften aan algemeen nut beogende instellingen. Er geldt een drempelbedrag van 1% van het verzamelinkomen vóór toepassing van de persoonsgebonden aftrek, met een minimum van € 60. Bovendien mag de aftrek niet méér bedragen dan 10% van het verzamelinkomen vóór toepassing van de persoonsgebonden aftrek. Voornoemde drempels gelden niet voor periodieke giften.

Er is sprake van een periodieke gift als bij notariële akte de verplichting wordt aangegaan om gedurende een periode van ten minste vijf jaren jaarlijks een even grote schenking te doen ten behoeve van een kwalificerende instelling. Ter stimulering van de fondswerving door culturele instellingen mogen giften aan dergelijke instellingen vanaf 1 januari 2012 voor toepassing van de giftenaftrek worden verhoogd met een factor 1,25. De verhoging bedraagt maximaal € 1.250. Deze multiplier geldt voor een periode van vijf jaar. Het plafond van de giftenaftrek in de inkomstenbelasting wordt bovendien met eenzelfde bedrag verhoogd.

III Vennootschapsbelasting

Voorkoming verliesverdamping

Sinds 1 januari 2007 kunnen verliezen in de vennootschapsbelasting alleen nog worden verrekend met winsten van het voorafgaande jaar en die van de negen volgende boekjaren. Als uw vennootschap dus nog over oude niet-verrekende verliezen beschikt, is het dus van belang om (samen met uw belastingadviseur) na te gaan welke mogelijkheden er zijn om verliesverdamping te voorkomen.

Giftenaftrek

De giftenaftrek in de vennootschapsbelasting is aanzienlijk verruimd. De drempel van € 227 is vervallen en het totale bedrag dat jaarlijks als aftrekbare gift kan worden aangemerkt, is verhoogd tot maximaal 50% van de winst. Bovendien mogen giften aan culturele instellingen gedurende een periode van vijf jaar tot een bedrag van € 5.000 worden vermenigvuldigd met een factor 1,50. De verhoging bedraagt dus maximaal € 2.500. Voornoemde wijzigingen gelden voor boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2012. In totaal mag jaarlijks maximaal € 100.000 als gift in mindering worden gebracht op de winst.

IV Erven en schenken

Kinderen en overige verkrijgers

Ouders kunnen jaarlijks binnen bepaalde grenzen schenkingen doen aan hun kinderen zonder schenkbelasting verschuldigd te zijn. Per kind kan in 2012 € 5.030 onbelast worden geschonken. Indien het kind tussen de 18 en 35 jaar is, mag in 2012 eenmalig een bedrag van € 24.144 onbelast worden geschonken, mits daarvan aangifte wordt gedaan. Indien de schenking is bestemd voor de aanschaf van een eigen woning of een kostbare studie van uw kind, bedraagt de eenmalig verhoogde vrijstelling in 2012 zelfs € 50.300. Voor alle andere verkrijgers geldt in 2012 een vrijstelling van € 2.012.

V Belastingen van rechtsverkeer

Verlaagd tarief overdrachtsbelasting

Sinds 1 juli 2012 geldt in de overdrachtsbelasting structureel een tarief van 2% voor de verkrijging van woningen. Per 1 januari 2013 gaan ook aanhorigheden van woningen (zoals garages en schuren) die op een later tijdstip zijn verkregen onder het verlaagde tarief vallen. Als u dus van plan bent om dergelijke aanhorigheden te verwerven, is het vanuit fiscaal perspectief aantrekkelijk om daarmee te wachten tot 2013.

VI Btw

Aangifte btw

De laatste btw-aangifte over een jaar is altijd een bijzondere aangifte omdat een aantal correcties moet worden gemaakt, te weten:

- De btw-heffing ter zake van het privé gebruik van de auto van de zaak.
- Correctie van de aftrek van btw over verstrekte personeelsvoorzieningen en relatiegeschenken (indien het drempelbedrag van € 227 per personeelslid/relatie wordt overschreden).
- Het vaststellen van de definitieve pro rata van 2012 voor btw-aftrek op algemene kosten (voor ondernemers die zowel belaste als vrijgestelde prestaties verrichten).
- Eventuele herzienings-btw wegens gewijzigd gebruik (van belast naar vrijgesteld of andersom) van onroerende zaken en roerende zaken waarop voor de inkomstenbelasting of vennootschapsbelasting wordt afgeschreven en die bij de ondernemer niet langer in gebruik zijn dan tien respectievelijk vijf (boek)jaren.
- Indien u kwartaalaangifte doet: extra aan te geven btw in verband met de tariefswijziging.

In verband met lopende procedures over de btw-heffing voor privégebruik van de auto van de zaak is het zinvol om bezwaar te maken tegen de laatste btw-aangifte van 2012. Naar alle waarschijnlijkheid zal de belastingdienst, net als vorig jaar, de mogelijkheid van collectief bezwaar openstellen.

II Wijzigingen in de belastingwetgeving

Onderstaand treft u een overzicht aan van de belangrijkste wijzigingen in de belastingwetgeving, zoals die zijn opgenomen in de Wet uitwerking fiscale maatregelen begrotingsakkoord 2013 en de fiscale wetsvoorstellen die op Prinsjesdag 2012 bij de Tweede Kamer zijn ingediend (pakket Belastingplan 2013). De wijzigingen treden per 1 januari 2013 in werking, tenzij anders is aangegeven. Bij dit overzicht maken wij het voorbehoud dat er tijdens de parlementaire behandeling van de wetsvoorstellen nog wijzigingen kunnen plaatsvinden.

Daarnaast besteden wij afzonderlijk aandacht aan het tussentijdse rapport van de Commissie inkomstenbelasting en toeslagen (onderdeel IV) en aan de fiscale maatregelen in het nieuwe Regeerakkoord (onderdeel V), voor zover die niet reeds in bestaande wetsvoorstellen zijn opgenomen.

1. Winst

Hieronder geven wij een overzicht van de belangrijkste wetswijzigingen die van belang zijn voor de belastingheffing van ondernemingen.

MKB-winstvrijstelling

De MKB-winstvrijstelling voor ondernemers in de inkomstenbelasting wordt per 1 januari 2013 verhoogd van 12% naar 14%.

Herinvesteringslichamen

Aan de antimisbruikbepaling tegen de handel in herinvesteringslichamen wordt een onderdeel toegevoegd, waardoor een reeds afgeboekte herinvesteringsreserve alsnog in de winst moet worden opgenomen indien de herinvestering samenhangt met een wijziging van het uiteindelijke belang in de belastingplichtige. Van een dergelijke samenhang wordt voortaan ook geacht sprake te zijn indien de wijziging van het uiteindelijke belang binnen zes maanden na de herinvestering plaatsvindt. Wel krijgt de belastingplichtige in die situatie een (beperkte) mogelijkheid om tegenbewijs te leveren.

Renteaftrekbeperkingen vennootschapsbelasting

Voor boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2013 wordt de aftrek van deelnemingsrente in de

vennootschapsbelasting beperkt in situaties waarbij sprake is van bovenmatige financiering met geldleningen. Op grond van deze maatregel komen renten en kosten van geldleningen die geacht worden verband te houden met de financiering van deelnemingen bij het bepalen van de in een jaar genoten winst niet in aftrek, voor zover zij een bedrag van € 750.000 te boven gaan. Vennootschapsbelastingplichtige lichamen die niet meer dan € 750.000 rente per jaar betalen, worden dus in geen geval geconfronteerd met de nieuwe renteaftrekbeperking.

Tegenover de nieuwe renteaftrekbeperking voor bovenmatige deelnemingsrente staat dat de zogenoemde thincapregeling met ingang van boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2013 wordt afgeschaft. Het aantal renteaftrekbeperkingen in de vennootschapsbelasting blijft dus per saldo gelijk.

Fiscale eenheid vennootschapsbelasting

Een van de voorwaarden voor de totstandkoming van een fiscale eenheid vennootschapsbelasting is dat een moedermaatschappij de juridische en economische eigendom heeft van ten minste 95 percent van de aandelen in het nominaal gestorte kapitaal van de dochtermaatschappij. Volgens de wetgever brengt deze eis met zich dat de moedermaatschappij ook 95% van de stemrechten in de dochtermaatschappij moet bezitten. Deze eis werd echter niet expliciet gesteld. Door de flexibilisering van het bv-recht per 1 oktober 2012 zou de situatie kunnen ontstaan dat een moedermaatschappij 95% van de juridische en economische eigendom van de aandelen in de dochtermaatschappij bezit, zonder dat zij over stemrechten beschikt. Daarom is in de wettekst verduidelijkt dat de moedermaatschappij altijd recht moet hebben op ten minste 95% van de winst en het vermogen van de dochtermaatschappij *en* dat zij ten minste 95% van de statutaire stemrechten in de dochtermaatschappij moet kunnen uitoefenen.

Buitenlandse belastingplicht vennootschapsbelasting

De buitenlandse vennootschapsbelastingplicht voor lichamen die werkzaamheden verrichten als bestuurder of commissaris van een in Nederland gevestigd lichaam wordt uitgebreid met materiële bestuurswerkzaamheden en managementdiensten. Dit

geschiedt naar aanleiding van geconstateerd misbruik door belastingplichtigen, met name in relatie tot België. Nederland is op grond van het belastingverdrag met België overigens ook bevoegd om te heffen over de toegekende bestuurdersbeloningen.

Afdrachtvermindering fiscale beleggingsinstelling

De afdrachtvermindering dividendbelasting voor fiscale beleggingsinstellingen (fbi) wordt zodanig aangepast dat Nederland geen afdrachtvermindering verleent voor zover de (on)middellijke aandeelhouder van de fbi bij dooruitdeling van de opbrengst zelf reeds aanspraak kan maken op een vermindering of teruggaaf van dividendbelasting. Hiermee wordt voorkomen dat Nederland per saldo buitenlandse bronheffing teruggeeft.

2. Loon

Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste wijzigingen in de loonbelasting en de inkomstenbelasting die met name gevolgen hebben voor werknemers.

Uniformering loonbegrip

Het loonbegrip in de loonbelasting en de werknemersverzekeringen wordt vergaand geharmoniseerd. In dit kader treden op 1 januari 2013 de volgende maatregelen in werking:

- Het werknemersdeel van de Awf-premie (Algemeen werkloosheidsfonds) wordt afgeschaft. De Awf-premie voor werkgevers wordt verlaagd. Daar staat tegenover dat de franchise voor de heffing van Awf-premie vervalt.
- De inleg van de werknemer voor de levensloopregeling wordt aftrekbaar voor alle loonheffingen. De bijdrage van de werkgever behoort niet meer tot het loon. De latere opname van het tegoed wordt daarentegen wel belast.
- De bijtelling wegens privégebruik van de auto van de zaak wordt voortaan ook als loon aangemerkt voor de premies werknemersverzekeringen. De bijtelling telt daardoor mee voor de vaststelling van een eventuele uitkering.
- De werkgeversvergoeding inkomensafhankelijke bijdrage ZVW is vervangen door een werkgeversheffing ten gunste van het zorgverzekeringsfonds. De werknemer is geen

inkomensafhankelijke bijdrage meer verschuldigd. Dit leidt tot verlaging van het fiscale loon.

Verklaring arbeidsrelatie

De automatische continuering van de verklaring arbeidsrelatie (VAR) komt per 1 januari 2013 te vervallen. Deze wetswijziging loopt vooruit op de introductie van een webmodule (in de loop van 2013) waarmee aanvragers van een VAR onmiddellijk een oordeel kunnen krijgen over de kwalificatie van hun arbeidsrelatie. De toezending van VAR-beschikkingen door de belastingdienst komt dan te vervallen.

Privégebruik auto

De verlaagde bijtelling voor zeer zuinige auto's (0% voor auto's waarvan het kenteken in 2012 of 2013 voor het eerst op naam wordt gesteld; 7% voor auto's waarvan het kenteken in 2014 of 2015 voor het eerst op naam wordt gesteld) wordt met terugwerkende kracht tot 1 januari 2012 opengesteld voor dieselauto's met een CO₂-uitstoot van niet meer dan 50 gr/km.

Werkkostenregeling

Per 1 januari 2011 is de zogenoemde werkkostenregeling ingevoerd. Deze vervangt de oude kostenvergoedingsregelingen in de loonbelasting. De werkgever mag tot een bepaald percentage van de loonsom belastingvrije vergoedingen en verstrekkingen doen, ter bestrijding van de kosten die werknemers in verband met hun dienstbetrekking maken. De werkkostenregeling is tot en met 2013 optioneel. Werkgevers kunnen er voor kiezen om tot en met 2013 kosten te vergoeden op basis van de oude regeling. Het forfaitaire percentage van de werkkostenregeling wordt per 1 januari 2013 verhoogd van 1,4% naar 1,5%.

Eenmalige werkgeversheffing

In 2013 geldt een eenmalige werkgeversheffing in de loonbelasting, die van toepassing is op inhoudingsplichtigen die werknemers in dienst hebben die in 2012 loon uit tegenwoordige dienstbetrekking hebben genoten van meer dan € 150.000. Het loon waarover de eindheffing van 16% is verschuldigd, wordt geacht per 31 maart 2013 te zijn genoten en moet in het aangiftetijdvak waarin deze datum valt door de inhoudingsplichtige worden afgedragen.

Excessieve vertrekvergoedingen

De eindheffing voor excessieve vertrekvergoedingen wordt verhoogd tot 75% (2012: 30%). Het gaat hier om vergoedingen van meer dan € 531.000 die bovendien hoger zijn dan het toetsloon van de desbetreffende werknemer. De eindheffing kan overigens cumuleren met de eenmalige werkgeversheffing ter zake van werknemers met een loon uit tegenwoordige dienstbetrekking van meer dan € 150.000.

Vitaliteitsspaarregeling

Per 1 januari 2013 zou de vitaliteitsspaarregeling worden geïntroduceerd, die werknemers, ondernemers en resultaatgenieters de mogelijkheid zou bieden om fiscaal gefacilieerd te sparen. Uit het Belastingplan 2013 blijkt dat deze regeling echter toch niet wordt ingevoerd. In verband hiermee vervalt ook de mogelijkheid om een levenslooptegoed fiscaal geruisloos in te brengen in de vitaliteitsspaarregeling.

4. Levensloopregeling

Het overgangsrecht van de levensloopregeling wordt aangepast. Werknemers die op 31 december 2011 een levensloopaanspraak hadden opgebouwd met een waarde van ten minste € 3.000 kunnen vanaf 1 januari 2013 tot en met 31 december 2021 bestedingsvrij over deze aanspraak beschikken. Zij mogen gedurende deze periode ook nog levensloopaanspraken blijven opbouwen. Per 1 januari 2022 vervalt het overgangsrecht echter. De waarde in het economische verkeer van nog resterende levensloopaanspraken wordt dan in de heffing van loonbelasting betrokken. Indien een werknemer besluit om in 2013 zijn gehele aanspraak te verzilveren, wordt slechts 80% van de waarde in het economische verkeer in de heffing betrokken. Deze faciliteit geldt eveneens voor werknemers van wie de levensloopaanspraak op 31 december 2011 niet een waarde had van ten minste € 3.000. Hun aanspraak valt op 1 januari 2013 verplicht vrij en wordt dan eveneens voor 80% van de waarde in het economische verkeer de heffing van loonbelasting betrokken.

5. Afdrachtverminderingen

De bedragen van de afdrachtvermindering onderwijs worden per 1 januari 2013 met 3,41% verlaagd. Uit het regeerakkoord blijkt overigens dat de

afdrachtvermindering onderwijs per 1 januari 2014 wordt afgeschaft en vervangen door een subsidieregeling.

In de afdrachtvermindering S&O wordt de eerste schijf verlengd van € 110.000 naar € 200.000. Het tarief in de eerste schijf wordt verlaagd van 42% naar 38% en het starterstarief wordt verlaagd van 60% tot 50%. Het plafond blijft € 14 miljoen.

3. Pensioenen en lijfrenten

Pensioen in eigen beheer

In geval van structurele onderdekking kunnen pensioenfondsen de pensioenaanspraken van hun deelnemers verminderen. Bij pensioenen die in eigen beheer worden gehouden, is in dat geval echter een sanctieheffing in de loonbelasting van toepassing. Bij wijze van tegemoetkoming is nu een regeling getroffen op grond waarvan een pensioen-bv op de pensioeningangsdatum eenmalig de pensioenaanspraken kan verminderen, zonder dat deze sanctieheffing in werking treedt. De vrijvalwinst wordt echter wel gewoon belast met vennootschapsbelasting.

Bovenstaande mogelijkheid wordt beperkt tot situaties waarbij de waarde van de activa op de balans minder is dan 75% van de fiscale waarde van de pensioenverplichtingen en deze onderdekking het gevolg is van reële beleggings- en ondernemingsverliezen. Er geldt een overgangsregeling voor pensioenuitkeringen die op 1 januari 2013 al lopen, waardoor deze aanspraken in de periode 2013 tot en met 2015 eveneens kunnen worden verminderd.

Beroeps- en bedrijfstakpensioenregelingen

Vanaf 1 januari 2015 gaan voor ondernemers die verplicht deelnemen aan beroeps- of bedrijfstakpensioenregelingen dezelfde beperkingen gelden als voor de pensioenopbouw van werknemers. Daar staat tegenover dat vrijwillige pensioenopbouw onder voorwaarden (tot maximaal 1/3 van de verplichte premies) ook voor fiscale facilitering in aanmerking komt. De fiscaal gefacilieerde pensioenopbouw wordt gerelateerd aan de winst uit onderneming in het derde kalenderjaar voorafgaande aan het kalenderjaar waarin de pensioenopbouw plaatsvindt. Als sprake is van bovenmatige pensioenopbouw,

is in zoverre geen premieaftrek mogelijk. De pensioenuitkeringen blijven echter altijd volledig in box 1 belast.

Verhoging AOW-leeftijd

De AOW-leeftijd wordt stapsgewijs verhoogd, waardoor deze in 2018 uitkomt op 66 jaar en in 2021 op 67 jaar. Daarna wordt de AOW-leeftijd aan de ontwikkeling van de levensverwachting gekoppeld. De opbouwperiode van de AOW blijft vijftig jaar (2% per jaar).

In verband met de verhoging van de AOW-leeftijd worden diverse leeftijdsafhankelijke regelingen in fiscale wetten gekoppeld aan de hoogte van de AOW-leeftijd. Het gaat hierbij onder meer om de uiterste ingangsdata voor pensioenen en lijfrenten, de toevoegingen en afnemingen van de fiscale oudedagsreserve, de leeftijdsgrens voor de zelfstandigenaftrek en de startersaftrek, de omzetting van stakingswinst in een lijfrente, de middelingsregeling, de ouderentoeslag in box 3, de uitgaven voor specifieke ziektekosten en de ouderenkorting.

Daarnaast wordt in een beleidsbesluit goedgekeurd dat het tot en met maart 2015 mogelijk is om een aanvullend pensioen, zonder dat doorgewerkt wordt, uit te stellen tot de in dat jaar geldende AOW-leeftijd van 65 jaar en 3 maanden.

Verhoging pensioenrichtleeftijd

De pensioenrichtleeftijd wordt in 2014 verhoogd naar 67 jaar en vervolgens gekoppeld aan de ontwikkeling van de levensverwachting. Ook de maximale opbouwpercentages worden per 1 januari 2014 aangepast. Voor eindloonregelingen gaat het maximale opbouwpercentage van 2,0% naar 1,9% en voor middelloonregelingen van 2,25% naar 2,15%. De premiestaffels voor beschikbarepremieregelingen zullen eveneens neerwaarts worden aangepast. De wijzigingen hebben overigens enkel betrekking op de toekomstige pensioenopbouw.

Lijfrenten

De fiscaal gefacilieerde opbouw van lijfrenten wordt versoerd. In 2014 wordt de beschikbare jaarruimte verminderd van 17% tot 15,5% van de premiegrondslag (het gezamenlijke bedrag in het voorafgaande

kalenderjaar van de winst uit onderneming, het belastbare loon, het belastbare resultaat uit overige werkzaamheden en de belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen, verminderd met een franchise). Vervolgens wordt dit opbouwpercentage steeds met 0,6% verlaagd voor ieder jaar waarmee de pensioenrichtleeftijd stijgt.

Provisies tussenpersonen

Uitgaven ter beloning van assurantietussenpersonen voor het afsluiten of verlengen van lijfrente- of arbeidsongeschiktheidsverzekeringen, dan wel voor de incasso van premies, zijn niet langer aftrekbaar. Deze aftrekuitsluiting hangt samen met de uitbreiding van het provisieverbod voor tussenpersonen, dat per 1 januari 2013 in werking treedt.

Fiscale oudedagsreserve

Het opbouwpercentage van de fiscale oudedagsreserve (FOR) wordt in 2014 verlaagd van 12% naar 10,9%. Vervolgens wordt dit opbouwpercentage met 0,4% verminderd voor ieder jaar waarmee de pensioenrichtleeftijd stijgt.

4. Eigen woning

Beperking renteaftrek

De rente op een lening die op of na 1 januari 2013 wordt aangegaan voor de financiering van een eigen woning is alleen aftrekbaar als die lening in maximaal 360 maanden ten minste volgens een contractueel overeengekomen annuïtair aflossingsschema volledig wordt afgelost. Deze toets wordt per lening uitgevoerd.

In aanvulling op het voorgaande zal in het Wijzigingsbesluit Financiële Markten 2013 worden geregeld dat vanaf 2013 de verhouding tussen de maximale lening ter verwerving van een eigen woning en de waarde van de woning bij aankoop (Loan-to-Value-ratio) in zes gelijke jaarlijkse stappen van 106% naar 100% wordt verlaagd.

Om te voorkomen dat tijdelijke (financiële) problemen direct tot het verlies van renteaftrek leiden, zijn enkele versoepelingen opgenomen. Zo blijft de renteaftrek in stand als incidenteel een aflossingstekort ontstaat, mits dit in het volgende jaar wordt ingehaald. Indien sprake is van

ernstige betalingsproblemen mag een belastingplichtige daarnaast uiterlijk aan het einde van het vierde jaar volgend op het jaar waarin het aflossingstekort is ontstaan, een nieuw (annuïtair) aflossingsschema met de schuldeiser overeenkomen, waarbij het aflossingstekort gedurende de resterende looptijd van de lening wordt ingehaald.

Indien een belastingplichtige de eigen woning financiert met een lening bij een natuurlijk persoon, de eigen bv of een buitenlandse financiële instelling, geldt voortaan de verplichting de totstandkoming (en latere wijzigingen) van de lening te melden aan de belastingdienst. Zolang deze melding achterwege is gebleven, mag de rente niet in aftrek worden gebracht.

Op grond van het overgangsrecht gelden de hierboven genoemde renteaftrekbeperkingen niet voor per 31 december 2012 bestaande eigenwoningschulden. Ook is voorzien in overgangsrecht voor belastingplichtigen:

- die in 2012 hun eigen woning hebben verkocht en in 2013 weer een nieuwe eigen woning aanschaffen; of
- die uiterlijk op 31 december 2012 een onherroepelijke schriftelijke overeenkomst tot koop (of een koop-aannemingsovereenkomst) zijn aangegaan, waarbij de (op)levering in 2013 plaatsvindt; of
- die uiterlijk op 31 december 2012 een onherroepelijke schriftelijke overeenkomst zijn aangegaan voor het onderhoud of de verbetering van hun eigen woning, voor zover de werkzaamheden in 2013 zijn voltooid.

Restschuld eigen woning

Met terugwerkende kracht tot 29 oktober 2012 is een tijdelijke regeling getroffen voor de situatie waarin de verkoopopbrengst van de eigen woning niet afdoende is om de eigenwoningschuld volledig af te lossen. De belastingplichtige mag in die situatie de rente over de restschuld (voor zover die uiterlijk op 31 december 2017 is ontstaan) gedurende tien jaar in box 1 in aftrek brengen. Tijdens deze periode geldt geen aflossingseis. Na afloop van de tienjaarsperiode gaat de dan nog resterende schuld over naar box 3.

Afschaffing vrijstelling kapitaalverzekering eigen woning

De vrijstelling in box 1 (en daarmee ook in box 3) wordt voor op of na 1 januari 2013 afgesloten

kapitaalverzekeringen eigen woning (KEW), beleggingsrechten eigen woning (BEW) en spaarrekeningen eigen woning (SEW) afgeschaffd. Voor alle op 31 december 2012 bestaande overeenkomsten geldt een eerbiedigende werking, zodat voor die producten de vrijstelling blijft bestaan, tenzij in strijd met de voorwaarden wordt gehandeld. Mogelijk wordt nog goedgekeurd dat de verzekering toch (deels) eerder tot uitkering komt zonder heffing.

Indien op of na 1 januari 2013 kapitaalverzekeringen, spaarrekeningen en beleggingsrechten worden aangegaan, zal de waarde van die producten van meet af aan onderdeel uitmaken van de grondslag voor de berekening van het belastbare inkomen uit sparen en beleggen (box 3), ook al wordt contractueel bepaald dat de uitkering zal worden aangewend voor de aflossing van de eigenwoningschuld.

5. Persoonsgebonden aftrekposten

Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste wijzigingen in de inkomstenbelasting die betrekking hebben op de persoonsgebonden aftrekposten.

Scholingsuitgaven

De aftrek van scholingsuitgaven wordt beperkt tot verplichte en noodzakelijke kosten van een opleiding of studie. Dat zijn de uitgaven voor lesgeld, cursusgeld, collegegeld, examengeld of promotiekosten en verplicht gestelde leermiddelen en beschermingsmiddelen. Kosten van computers en randapparatuur zijn niet langer aftrekbaar. Voor belastingplichtigen met recht op studiefinanciering geldt niet langer een systeem van forfaitaire aftrekposten. Ook de regeling voor studenten die hun diploma niet op tijd halen wordt eenvoudiger.

Specifieke zorgkosten

De aftrek van uitgaven voor specifieke zorgkosten wordt versoerd. Er komt namelijk een regeling op grond waarvan uitgaven die niet langer onder de verzekerde zorg in het basispakket vallen ook niet meer als persoonsgebonden aftrekpost in aanmerking mogen worden genomen. Vooralsnog vallen hieronder bepaalde vruchtbaarheidsbehandelingen en bepaalde hulpmiddelen voor de mobiliteit. Daarnaast wordt een aftrekbeperking

opgenomen voor de eigen bijdrage ter zake van het verblijf in een instelling voor medisch-specialistische zorg en voor de eigen bijdrage voor hoortoestellen.

6. Heffingskortingen

Arbeidskorting

De berekeningswijze van de arbeidskorting wordt zodanig aangepast dat het maximum van € 1.723 (2012: € 1.611) al op minimumloonniveau wordt bereikt. De maximale vermindering van de arbeidskorting voor hogere inkomens neemt toe tot € 1.173 (2012: € 78).

Werkbonus

Er wordt een werkbonus ingevoerd voor werknemers van 60 tot 64 jaar die een arbeidsinkomen hebben tussen 90% en 175% van het wettelijk minimumloon. De hoogte van de werkbonus is inkomensafhankelijk, maar bedraagt maximaal € 1.100. Dit maximum wordt bereikt bij een arbeidsinkomen tussen 100% en 120% van het wettelijk minimumloon.

Ouderenkorting

De ouderenkorting wordt verhoogd van € 762 naar € 1.032. Als het verzamelinkomen meer dan € 35.450 bedraagt, bedraagt de ouderenkorting € 150. Voorheen had een belastingplichtige met een dergelijk inkomen geen recht op ouderenkorting.

Heffingskortingen voor maatschappelijke beleggingen en beleggingen in durfkapitaal

De afbouw van de heffingskorting voor groene beleggingen wordt stopgezet. Belastingplichtigen kunnen in 2013 dus gebruik blijven maken van een heffingskorting van 0,7%, naast de bestaande vrijstelling in box 3 van 1,2%. Daar staat tegenover dat de heffingskortingen voor sociaal-ethische beleggingen, directe beleggingen in durfkapitaal en culturele beleggingen worden beëindigd en dat de vrijstelling in box 3 voor deze beleggingen vervalt.

7. Schenk- en erfbelasting

Enmalig verhoogde vrijstelling schenkbelasting

In de wettekst is verduidelijkt dat de extra verhoogde eenmalige vrijstelling van schenkbelasting (€ 50.300)

niet alleen ziet op bedragen die voor de verwerving van een eigen woning worden geschonken, maar ook op de schenking van een woning die door de begiftigde als eigen woning zal worden gebruikt. Deze verruiming werkt door naar de overgangsbepaling voor schenkingen aan kinderen tussen 18 en 35 jaar die vóór 1 januari 2010 hebben plaatsgevonden.

Steunstichting SBBI

Verkrijgingen door een steunstichting SBBI worden met terugwerkende kracht tot 1 januari 2012 vrijgesteld van schenkbelasting en erfbelasting. Hieraan wordt wel de voorwaarde gekoppeld dat aan de verkrijging geen opdracht is verbonden die ertoe strekt dat de verkrijging niet is bestemd voor de realisatie van het doel van de steunstichting SBBI.

8. Belastingen van rechtsverkeer

Samenloopregeling overdrachtsbelasting en omzetbelasting

In de overdrachtsbelasting is een vrijstelling opgenomen voor de verkrijging van onroerende zaken waarover ook omzetbelasting is verschuldigd, mits de onroerende zaak nog niet als bedrijfsmiddel is gebruikt en de verkrijger de verschuldigde omzetbelasting niet in aftrek kan brengen. Vanaf 1 januari 2013 is deze vrijstelling ook van toepassing indien de onroerende zaak binnen 24 maanden na de eerste ingebruikneming, of de ingangsdatum van de verhuur, wordt verkregen door een verkrijger die de omzetbelasting wel geheel of gedeeltelijk in aftrek kan brengen.

Overdrachtsbelasting woningen

In verband met de slechte situatie op de woningmarkt was het tarief van de overdrachtsbelasting voor de verkrijging van woningen en rechten waaraan deze zijn onderworpen per 15 juni 2011 tijdelijk verlaagd van 6% naar 2%. Inmiddels is besloten om deze tijdelijke verlaging per 1 juli 2012 een structureel karakter te geven. Onder het verlaagde tarief gaan per 1 januari 2013 ook aanhorigheden van woningen vallen (bijvoorbeeld een garage of een schuur) die op een later tijdstip zijn verkregen.

Overdrachtsbelasting bij doorverkoop onroerende zaken

De termijn waarbij in geval van doorverkoop van een onroerende zaak een vermindering van overdrachtsbelasting kan worden verkregen, wordt tijdelijk verlengd van 6 maanden naar 36 maanden. De faciliteit houdt in dat als een onroerende zaak (of een recht waaraan deze is onderworpen) in de periode van 1 september 2012 tot 1 januari 2015 wordt verkregen, bij een opvolgende verkrijging door een ander binnen 36 maanden slechts overdrachtsbelasting is verschuldigd over de meerwaarde.

Verhoging assurantiebelasting

Op grond van een amendement bij het Belastingplan 2013 wordt de assurantiebelasting per 1 januari 2013 verhoogd van 9,7% naar 21%. De eerder aangekondigde verlaging tot 9,5% per 1 januari 2015 is hiermee van de baan. Het tarief van 21% geldt voor alle verzekeringspremies die na 31 december 2012 vervallen, ook al is de premie reeds vóór 1 januari 2013 betaald.

Elektronische registratie notariële akten

Notariële akten zullen voortaan elektronisch worden geregistreerd door de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB). De belastingdienst blijft wel toezicht houden op de registratie door de KNB en krijgt dan ook inzage in het register. De elektronische registratie zal vanaf eind 2013 gefaseerd worden ingevoerd. De registratie van onderhandse akten blijft een taak van de belastingdienst. Registratie is echter alleen nog mogelijk voor die akten waarbij dit een wettelijk vormvereiste is. Een voorbeeld hiervan is een onderhandse akte waarin een bezitloos pandrecht wordt gevestigd.

9. Verhuurderheffing

Invoering verhuurderheffing

De verhuurderheffing is een nieuwe belasting die wordt geheven van verhuurders die meer dan tien huurwoningen in de gereguleerde sector bezitten. Dit zijn woningen met een huur tot de huurtoeslaggrens (per 1 januari 2012: € 664,66). Woningen in de vrije sector zijn dus van de heffing uitgesloten.

De grondslag voor de heffing wordt gevormd door de totale WOZ-waarde van de woningen van een verhuurder in de gereguleerde sector, verminderd met tien maal de gemiddelde WOZ-waarde van al diens huurwoningen in diezelfde sector. De situatie op 1 januari van een kalenderjaar is bepalend. Er wordt dus geen rekening gehouden met wijzigingen in de huurwoningenvoorraad die in de loop van een jaar optreden. Het tarief bedraagt voor 2013 0,014%. Per 1 januari 2014 zal dit tarief worden verhoogd tot 0,231%.

De verhuurderheffing is een aangiftebelasting. Dit houdt in dat de belasting tegelijk met het doen van aangifte moet worden voldaan. Hiervoor geldt een termijn van drie maanden, zodat de betaling vóór 1 april van het desbetreffende jaar conform aangifte moet geschieden. Voor het jaar 2013 is de aangiftetermijn eenmalig verlengd tot negen maanden (30 september 2013). De verhuurderheffing is overigens aftrekbaar voor de vennootschapsbelasting.

10. Bankenbelasting

Invoering bankenbelasting

Sinds 1 oktober 2012 wordt een bankenbelasting geheven van lichamen die bevoegd zijn in Nederland het bankbedrijf uit te oefenen. De bankenbelasting grijpt aan bij de passivazijde van de balans. Uitgangspunt daarbij is het uit de commerciële jaarrekening voortvloeiende balanstotaal. Op dit balanstotaal mogen enkele specifieke passiva in aftrek worden gebracht.

In de eerste plaats is dat het toetsingsvermogen dat de belastingplichtige volgens Europese richtlijnen moet aanhouden om eventuele verliezen te kunnen opvangen. In de tweede plaats komen deposito's in mindering die op grond van het depositogarantiestelsel daadwerkelijk worden vergoed. Ten slotte mogen passiva die samenhangen met het verzekeringsbedrijf in aftrek worden gebracht. Na aftrek van deze bedragen resteert de belastbare som. Hierop mag nog een doelmatigheidsvrijstelling van € 20 miljard in mindering worden gebracht, waarna het belastbare bedrag resteert.

De bankenbelasting kent een tweeledig tarief. Voor kortlopende schulden bedraagt het tarief 0,044%. Voor langlopende schulden geldt een tarief van 0,022%. Indien

de variabele beloning van een lid van de raad van bestuur een bepaalde norm overschrijdt, worden de tarieven voor die belastingplichtige verhoogd tot respectievelijk 0,0484% en 0,0242%. De belastingschuld ontstaat overigens negen maanden na de datum naar welke de balans is opgesteld.

11. Omzetbelasting

Verhoging btw-tarief

Vanaf 1 oktober 2012 geldt in Nederland een algemeen btw-tarief van 21% in plaats van 19%. Indien vóór 1 oktober 2012 een factuur is uitgereikt, of een vooruitbetaling heeft plaatsgevonden tegen 19%, maar de prestatie op of na 1 oktober plaatsvindt, is de ondernemer is 2% extra btw verschuldigd. Deze moet hij voldoen in de btw-aangifte van oktober 2012 of het vierde kwartaal van 2012. De ondernemer mag deze extra btw op grond van de wet verhalen op zijn afnemer.

Vanuit commercieel of administratief oogpunt kunnen ondernemers hiervan afzien en de extra btw voor eigen rekening nemen. Onlangs heeft het Ministerie van Financiën aangegeven dat ondernemers in die situatie het verschil uit de vergoeding mogen halen. Bij een factuurbedrag van € 119 inclusief btw hoeft dus niet € 2, maar slechts $(21/121 \times € 119) - € 19 = € 1,65$ extra btw te worden voldaan.

Voor de oplevering van woningen is een ruimere overgangsregeling getroffen. Een ondernemer die op grond van een vóór 28 april 2012 gesloten overeenkomst na 30 september 2012 een woning levert, mag op alle termijnen die vóór 1 oktober 2013 zijn vervallen nog het btw-tarief van 19% in rekening brengen.

Btw-heffing op tabaksproducten

De omzetbelasting op tabaksproducten is nu eenmalig verschuldigd op het moment dat de tabaksproducten worden uitgeslagen tot verbruik, alsof sprake is van een accijns. De heffing van btw en accijns vindt nu ook tegelijkertijd plaats en wordt voldaan door de fabrikant of importeur van de tabaksproducten. Vanaf 1 juli 2013 gaat voor de btw-heffing op tabaksproducten echter de reguliere btw-systematiek gelden. De koppeling met de accijnsheffing wordt dan losgelaten. Om dubbele

btw-heffing te voorkomen kunnen ondernemers op verzoek een teruggaaf krijgen van omzetbelasting die op 1 juli 2013 begrepen is in hun handelsvoorraad tabaksproducten.

Vrijstelling medische diensten

De vrijstelling voor medische diensten is per 1 januari 2013 alleen nog van toepassing indien deze diensten worden verricht door (para)medische beroepsbeoefenaren die een op dit beroep gerichte opleiding hebben voltooid waarvoor regels zijn gesteld op grond van de Wet BIG. De vrijstelling geldt bovendien slechts voor zover de verrichte dienst tot het deskundigheidsgebied van de desbetreffende medische beroepsbeoefenaar behoort. De vrijstelling geldt daardoor bijvoorbeeld niet meer voor diensten op het gebied van chiropractie, osteopathie, acupunctuur en homeopathie.

Commissariaten btw-belast

Vanaf 1 juli 2012 is de goedkeuring, waarbij btw-heffing achterwege bleef indien men niet meer dan vier commissariaten bekleedt, komen te vervallen. Tot 1 januari 2013 kan nog een beroep worden gedaan op de goedkeuring van voor 1 juli 2012. De nieuwe regeling houdt in dat aan de hand van de gebruikelijke criteria voor btw-ondernemerschap moet worden bepaald of sprake is van ondernemerschap van de commissaris. Bij één commissariaat is dan in beginsel al sprake van ondernemerschap voor de btw en dient de commissaris btw te voldoen over de ontvangen commissarisbeloning.

Nieuwe factureringsverplichtingen voor de btw per 1 januari 2013

Met ingang van 1 januari 2013 zal een aantal factureringsverplichtingen voor de btw wijzigen. Een factuur moet voldoen aan de wettelijke vereisten van de EU-lidstaat waar de levering of dienst is belast. Een ondernemer mag de factureringsregels van zijn eigen land toepassen in geval de btw verlegd is naar de afnemer, of wanneer de levering of dienst volgens de Europese btw-regels belast is buiten de EU. In sommige gevallen mag een vereenvoudigde factuur uitgereikt worden, namelijk als de vergoeding exclusief btw niet hoger is dan € 100, en bij creditnota's.

De regels voor elektronisch factureren (e-invoicing) worden versoepeld. Ondernemers zijn vrij om zelf de technologie te kiezen om de authenticiteit, integriteit en leesbaarheid van de factuur te waarborgen. Afstemming met de inspecteur is niet meer vereist. De nieuwe factureringsregels eisen wel dat een aantal vermeldingen verplicht op de factuur moet worden gezet, te weten:

- In geval van self billing (afnemer reikt zelf de factuur uit): 'factuur uitgereikt door afnemer'.
- In geval de afnemer is gehouden de btw te betalen: 'btw verlegd'.
- In geval van de levering van een nieuw vervoermiddel: alle gegevens waaruit blijkt dat het vervoermiddel een nieuw vervoermiddel is.
- Bij toepassing van de bijzondere regeling voor reisbureaus: 'bijzondere regeling reisbureaus'.
- In geval van toepassing van de bijzondere regeling voor gebruikte goederen (margeregeling): 'bijzondere regeling – gebruikte goederen'.
- In geval van toepassing van de bijzondere regeling voor kunstvoorwerpen: 'bijzondere regeling – kunstvoorwerpen'.
- In geval van toepassing van de bijzondere regeling voor verzamelingen of antiquiteiten: 'bijzondere regeling – voorwerpen voor verzamelingen of antiquiteiten'.

12. Accijns

Rode diesel

Het verlaagde accijnstarief voor zogenoemde 'rode diesel' wordt per 1 januari 2013 afgeschaft, behalve voor gebruik als motorbrandstof in de scheepvaart.

Sigaretten

De accijns op sigaretten wordt per 1 januari 2013 verhoogd met € 0,35 per pakje van 19 stuks. De accijns op rooktabak wordt per die datum verhoogd met € 0,60 per pakje van 40 gram.

Alcohol

De accijns op alcohol wordt per 1 januari 2013 verhoogd. Voor bier bedraagt de begrote verhoging van de accijnsopbrengst 10%, voor wijn gemiddeld 15% en voor andere alcoholhoudende producten 6%.

Autobelastingen

Belasting op personenauto's en motorrijwielen

Voor in een EU- of EER-land geregistreerde motorrijtuigen wordt het ook buiten de leasesfeer mogelijk om bij de heffing van BPM direct rekening te houden met de duur van het gebruik in Nederland.

Motorrijtuigenbelasting

De minimale schorsingstermijn waarbij geen motorrijtuigenbelasting is verschuldigd, wordt voor personenauto's, bestelauto's en motorrijwielen verkort van drie maanden tot een maand. Hierdoor is deze termijn voor alle categorieën motorrijtuigen nu gelijk.

Belasting op zware motorrijtuigen

In het Belastingplan 2012 is de mogelijkheid gecreëerd om het Eurovignet (een belasting op zware motorrijtuigen) af te schaffen. Inmiddels is echter gebleken dat een gezamenlijke uitstap door één of meer lidstaten op korte termijn niet mogelijk is. Daarom is nu besloten de BZM voorlopig te handhaven. Daarnaast wordt de BZM zodanig aangepast dat ook buitenlandse vrachtauto's kunnen worden betrokken in het toezicht via automatische nummerplaatherkenning.

13. Milieubelastingen

Teruggaafregeling energiebelasting

De vrijstelling van energiebelasting op elektriciteit voor het verbruik boven 10 miljoen kWh wordt per 1 januari 2013 omgezet in een teruggaafregeling, waarbij de verbruiker in ieder geval het minimumtarief conform de Richtlijn Energiebelastingen over het totaalverbruik verschuldigd is. De wetswijziging gaat niet door als de Europese Commissie uiterlijk op 31 december 2012 de huidige vrijstelling van energiebelasting goedkeurt.

Elektriciteit

De vrijstelling van kolenbelasting voor kolen die worden gebruikt voor de opwekking van elektriciteit vervalt. Aardgas en elektriciteit die worden gebruikt voor het opwekken van elektriciteit blijven vrijgesteld van energiebelasting als de installatie waarin de elektriciteit wordt opgewekt een elektrisch rendement heeft van minimaal 30%.

De berekeningswijze van dit rendement is echter aangepast.

Aardgas

De eerste schijf en de tweede schijf van de energiebelasting voor aardgas worden per 1 januari 2013 samengevoegd. In de schijf voor het verbruik boven 10.000.000 m³ vervalt het onderscheid tussen het zakelijke gebruik van aardgas en het niet-zakelijke gebruik. Ook zijn de tarieven in de diverse schijven verhoogd.

Diversen

De verpakkingsbelasting wordt per 1 januari 2013 afgeschaft. De belasting op leidingwater blijft in ieder geval in 2013 nog bestaan.

14. Algemene wet inzake rijksbelastingen

Algemeen nut beogende instellingen

Volkshuisvesting wordt met terugwerkende kracht tot 1 januari 2012 aangemerkt als een algemeen nut beogende activiteit. Hierdoor kunnen woningcorporaties nu ook als algemeen nut beogende instelling (ANBI) kwalificeren. Deze kwalificatie brengt echter ook verplichtingen met zich. Vanaf 1 januari 2014 moeten instellingen met de ANBI-status bepaalde gegevens op elektronische wijze (via internet) openbaar maken. Het gaat daarbij om NAW-gegevens, de bestuursamenstelling, een (verkort) jaarverslag en beloningen van bestuurders en medewerkers die uitkomen boven de zogenoemde dg-norm.

Belastingrente

De regeling inzake de heffingsrente wordt vervangen door de belastingrenteregeling. De renteberekening bij aanslagen inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting begint zes maanden na afloop van het kalenderjaar (of boekjaar) en eindigt op de laatste dag van de betalingstermijn van de aanslag. De berekening van belastingrente wordt beperkt in de situatie waarin de inspecteur te lang doet over het opleggen van een aanslag.

Vergoeding van belastingrente vindt alleen plaats als de inspecteur de aanslag later dan zes maanden na afloop van het boekjaar of kalenderjaar vaststelt *en* hij

bovendien te lang heeft gedaan over deze vaststelling. Voor aangiften geldt als norm een afdoeningstermijn van dertien weken. Voor teruggaven op verzoek geldt als norm een afdoeningstermijn van acht weken. Na afloop van die termijn wordt rente vergoed tot zes weken na dagtekening van de aanslag. De ontvanger vergoedt geen rente meer over een teruggaaf die het gevolg is van een herziening of vermindering van een reeds betaalde belastingaanslag, tenzij een verzoek om uitstel van betaling door hem is afgewezen. De hoogte van de belastingrente sluit aan bij de wettelijke rente voor niet-handelstransacties (per 1 juli 2012: 3%).

Verzuimboetes

Om de effectiviteit van de verzuimboete voor aangifteverzuimen bij aanslagbelastingen te vergroten, krijgt de inspecteur de mogelijkheid om een verzuimboete eerder op te leggen dan de aanslag. De inspecteur kan daarbij bepalen dat de verzuimboete wordt verminderd indien de belastingplichtige alsnog binnen een door hem te stellen termijn aangifte doet.

Informatieverplichtingen

Belastingplichtige kunnen in bepaalde situaties worden verplicht om een Burgerservicenummer (BSN) van een derde op te geven ten behoeve van werkzaamheden van de belastingdienst. De toelichting noemt als voorbeeld een belastingplichtige die partneralimentatie verstrekt. Deze wordt verplicht om het Burgerservicenummer van de alimentatieontvanger te verstrekken. Een ander voorbeeld is de verplichting om het Burgerservicenummer te verstrekken van degene die een lening verstrekt voor de verwerving, het onderhoud of de verbetering van een eigen woning.

15. Invorderingswet

Bodemvoorrecht

Zekerheidshouders van bodemzaken worden verplicht de ontvanger te informeren over het voornemen hun recht op deze zaken uit te oefenen dan wel handelingen te verrichten waardoor de zaken niet meer als bodemzaken kwalificeren. Bodemzaken zijn bepaalde roerende zaken die zich bevinden op de bodem die bij de belastingschuldige in gebruik is. De ontvanger heeft het eerste recht om zich op deze zaken te verhalen. Na

de mededeling heeft de ontvanger vier weken om zijn verhaalsrecht ook daadwerkelijk te effectueren. Als de zekerheidshouder niet aan de mededelingsplicht voldoet, is hij verplicht de executiewaarde van de bodemzaken aan de ontvanger te vergoeden. Het ontvangen bedrag wordt afgeboekt op de belastingschulden van de belastingplichtige van wie de bodemzaken waren. De meldingsplicht treedt op 1 januari 2013 in werking en geldt voor belastingschulden die zijn ontstaan na 31 december 2012. De regeling is tot 1 april 2013 niet van toepassing op pandrechten die al vóór 1 januari 2013 zijn gevestigd.

Uitstel van betaling

Het uitstelbeleid voor ondernemers wordt versoepeld. De ontvanger verleent op schriftelijk of telefonisch verzoek van de belastingschuldige voor maximaal vier maanden uitstel na afloop van de betalingstermijn van de (oudste) aanslag, indien voldaan is aan de volgende voorwaarden:

- a. het gaat om openstaande belastingaanslagen tot een bedrag van maximaal € 20.000;
- b. er staan geen belastingaanslagen open waarvoor dwangbevelen zijn betekend;
- c. er is geen sprake van aangifteverzuim;
- d. er zijn geen openstaande belastingschulden oninbaar geleden.

Ook voor betalingsregelingen met een langere looptijd gaan structureel soepeler voorwaarden gelden, ongeacht of de betalingsproblemen direct verband houden met de economische crisis.

16. Toeslagen

Fraudebestrijding

De Belastingdienst/Toeslagen krijgt de mogelijkheid om bij de definitieve toekenning van een toeslag een vergrijpboete op te leggen, indien de toeslaggerechtigde opzettelijk onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt. Tot nu toe kon een dergelijke boete alleen worden opgelegd de bij herziening van een toeslag na de definitieve toekenning.

In geval van recidive bij toeslagenfraude kan een vergrijpboete van maximaal 150% van het ten onrechte uitbetaalde bedrag worden opgelegd. Nu bedraagt de maximale boete nog 100%. Ook de strafrechtelijke aanpak van toeslagfraude wordt verstevigd. Zo wordt onderzocht of het mogelijk is om voor toeslagfraude de bestuurlijke strafbeschikking in te zetten.

Vermogenstoets

Bij het bepalen van de draagkracht voor de toekenning van een toeslag wordt nu ook rekening gehouden met buitenlands vermogen dat niet is begrepen in het Nederlandse belastbare inkomen (box 3). Deze wijziging heeft met name gevolgen voor toeslaggerechtigden in het buitenland.

III Tarieven en percentages 2013

Tarieven inkomstenbelasting

Sinds 1 januari 2011 wijkt de lengte van de tweede en de derde schijf in de tarieftabel voor belastingplichtigen die vanaf 1 januari 1946 zijn geboren af van die voor belastingplichtigen die vóór die datum zijn geboren.

De tarieven in de inkomstenbelasting voor belastingplichtigen die op of na 1 januari 1946 zijn geboren, luiden per 1 januari 2013 als volgt:

Bij een inkomen in box 1 van meer dan	maar niet meer dan	belasting-tarief	tarief premie volksverzekeringen	totaal
-	€ 19.645	5,85%	31,15%	37%
€ 19.645	€ 33.363	10,85%	31,15%	42%
€ 33.363	€ 55.991	42%	-	42%
€ 55.991	-	52%	-	52%

De tarieven in de inkomstenbelasting voor belastingplichtigen die vóór 1 januari 1946 zijn geboren, luiden per 1 januari 2013 als volgt:

Bij een inkomen in box 1 van meer dan	maar niet meer dan	belasting-tarief	tarief premie volksverzekeringen	totaal
-	€ 19.645	5,85%	13,25%	19,10%
€ 19.645	€ 33.555	10,85%	13,25%	24,10%
€ 33.555	€ 55.991	42%	-	42%
€ 55.991	-	52%	-	52%

Voor personen van 65 jaar en ouder bedraagt het totale percentage in de eerste schijf 19,10%. In de tweede tariefschijf bedraagt het percentage voor deze groep 24,10% als gevolg van het feit dat deze categorie belastingplichtigen geen AOW-premie is verschuldigd. In de derde en vierde tariefgroep wijkt het tarief voor personen van 65 jaar en ouder niet af.

Premiepercentages

De premiepercentages voor de sociale verzekeringen luiden in 2012 en 2013 als volgt:

	2012	2013
AOW-premie	17,90%	17,90%
ANW-premie	1,10%	0,60%
AWBZ-premie	12,15%	12,65%
AOF-basispremie werkgever	5,05%	4,35%
WW-marginale AWF-premie werkgever	4,55%	1,70%
WW-gemiddelde wachtgeldpremie werkgever	2,75%	3,15%
Inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet (hoog)	7,10%	7,75%
Inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet (laag)	5,00%	5,65%

- De franchise voor de AWF bedraagt in 2013: € 0 (2012: € 17.229).
- De maximum premie-inkomensgrens voor de werknemersverzekeringen bedraagt in 2013: € 50.853 (2012: € 50.064).
- De maximum premie-inkomensgrens voor de zorgverzekeringswet bedraagt in 2013: € 50.853 (2012: € 50.064).
- De nominale zorgpremie per volwassene bedraagt in 2013: € 1.288 (2012: 1.253).

Tarieven vennootschapsbelasting en dividendbelasting

Het vennootschapsbelastingtarief voor 2013 luidt als volgt:

Bij een belastbaar bedrag of een belastbaar Nederlands bedrag van meer dan	maar niet meer dan	bedraagt de belasting het in kolom III vermelde bedrag, vermeerderd met het bedrag dat wordt berekend door het in kolom IV vermelde percentage te nemen van het gedeelte van het belastbare bedrag, of het gedeelte van het belastbare Nederlandse bedrag, dat het in kolom I vermelde bedrag te boven gaat	
I	II	III	IV
-	€ 200 000	-	20%
€ 200 000		€ 40 000	25%

Het dividendbelastingtarief in 2013 bedraagt 15%.

IV Commissie inkomstenbelasting en toeslagen

Een commissie onder leiding van de heer Van Dijkhuizen heeft op 16 oktober 2012 een tussenrapport aangeboden aan de Staatssecretaris van Financiën waarin diverse voorstellen worden gedaan om de inkomstenbelasting en de toeslagen te hervormen. De commissie heeft daarbij de volgende drie speerpunten geformuleerd:

1. Het bevorderen van de arbeidsparticipatie door het meer lonend maken van werk.

In dit kader stelt de commissie onder andere voor om het aantal schijven in box 1 van de inkomstenbelasting terug te brengen van vier naar twee. De eerste schijf wordt verlengd tot € 62.500. In deze schijf bedraagt het tarief 37%. Het tarief van de tweede schijf wordt verlaagd tot 49%. De algemene heffingskorting en de arbeidskorting worden verhoogd. Voor hoge inkomens wordt de arbeidskorting echter afgebouwd tot nihil.

2. Het in beweging brengen van de woningmarkt.

Eigen woning

De commissie stelt voor om zowel voor bestaande als voor nieuwe gevallen de hypotheekrente te beperken door de introductie van een forfaitair annuïtair aflossingsschema. Daadwerkelijke aflossing is niet vereist. Eigenwoningforfait en hypotheekrenteaf trek worden tegen een tarief van 37% in de heffing betrokken. Daarnaast wordt de vrijstelling voor de kapitaalverzekering eigen woning voor nieuwe gevallen afgeschaft. Daar staat tegenover dat de overdrachtsbelasting op woningen verdwijnt en dat belastingplichtigen die na de verkoop van hun eigen woning met een restschuld blijven zitten, de rente op deze schuld gedurende twaalf jaar mogen aftrekken. Ook zou er een garantieregeling moeten komen voor restschulden die vergelijkbaar is met de NHG.

Huurwoningen

In de huursector verdwijnt het woningwaarderingssysteem. De maximaal redelijke huur wordt vastgesteld op 4,5% van de WOZ-waarde. De huren worden daartoe jaarlijks (afhankelijk van het inkomen) met 2% of 5% boven de inflatie verhoogd, tot deze 4,5% van de WOZ-waarde bedraagt. De meeropbrengst die hierdoor ontstaat, wordt echter volledig afgeroomd door de in te voeren verhuurderheffing.

3. Vereenvoudiging en grondslagverbreding.

Pensioenopbouw en AOW-premies

De commissie stelt voor om de fiscaal gefacilieerde opbouw van pensioenen en lijfrenten te beperken tot een inkomen van € 62.500. AOW-gerechtigden gaan (per saldo) AOW-premie betalen over hun aanvullend pensioen. Laatstgenoemde maatregel wordt geleidelijk ingevoerd door de AOW-premie voor deze groep jaarlijks met 1% te laten stijgen, tot deze op 18% uitkomt.

Zelfstandigen

De commissie stelt voor om het aantal faciliteiten voor zelfstandigen terug te brengen. De zelfstandigenaftrek wordt in acht jaar afgebouwd. Ook de meewerkaftrek en de stakingsaftrek verdwijnen. De S&O-aftrek voor ondernemers wordt omgezet in een subsidieregeling.

Overige

De commissie stelt in het kader van vereenvoudiging voor om alimentatie tussen ex-echtgenoten te defiscaliseren. De giftenaftrek en de aftrek voor scholingsuitgaven moeten volgens de commissie worden afgeschaft. De aftrekposten voor specifieke zorgkosten en uitgaven aan monumentenpanden kunnen worden omgezet in een subsidieregeling.

V Regeerakkoord

Hieronder volgt een overzicht van de fiscale maatregelen in het nieuwe Regeerakkoord, voor zover die niet reeds in bestaande wetsvoorstellen zijn opgenomen.

1. Ondernemingen

- Er komt een winstbox die specifiek gaat gelden voor ondernemers in de inkomstenbelasting. Met deze box wil het kabinet onder andere het verschil in belastingdruk tussen ondernemers en werknemers verkleinen. Bij de invoering van de winstbox zullen de zelfstandigenaftrek, de fiscale oudedagsreserve, de meewerkaftrek, de startersaftrekken en de S&O-aftrek in principe vervallen, evenals het urencriterium.
- In het Belastingplan 2013 is een verhoging opgenomen van de forfaitaire ruimte van de werkkostenregeling van in totaal 0,2% per 2013. Deze verhoging wordt deels teruggenomen, namelijk voor 0,1%-punt. Het percentage van de werkkostenregeling komt dan uit op 1,5%.
- In 2014 wordt er bezuinigd op de Research- en developmentaftrek, de innovatiebox en de WBSO.

2. Arbeidsmarkt; AOW- en pensioen

- Voor mensen die per 1 januari 2013 deelnemen aan een VUT- of prepensioenregeling wordt een overbruggingsregeling ontworpen. De regeling geldt voor deelnemers met een inkomen tot 150% van het wettelijk minimumloon en kent een partner- en vermogenstoets (exclusief eigen woning en pensioenvermogen).
- De fiscaal gefaciliteerde opbouw van pensioen is niet langer mogelijk voor zover het inkomen meer bedraagt dan € 100.000. Deze maatregel werkt door naar het lijfrenteregime. Bovendien kan pensioen alleen nog worden opgebouwd volgens een middelloonsysteem, of een daarmee wat betreft resultaat overeenkomende beschikbare premieregeling. Dit leidt ertoe dat een verlaging plaats vindt van het opbouwpercentage van pensioen met 0,4%-punt.
- De algemene heffingskorting en de arbeidskorting worden verhoogd. Daar staat tegenover dat beide heffingskortingen voor hogere inkomens worden afgebouwd. Zo wordt de algemene heffingskorting met 3% afgebouwd voor inkomens tussen € 21.000 en € 63.000. De algemene heffingskorting bedraagt € 1.088 bij een inkomen van € 63.000 en hoger.

De arbeidskorting wordt met 4% afgebouwd voor inkomens tussen € 43.000 en € 111.000 en bedraagt dan nihil vanaf € 111.000.

- De afdrachtvermindering onderwijs zal worden afgeschaft en vervangen door een subsidieregeling.

3. Woningmarkt

- De hypotheekrenteaftrek wordt voor bestaande gevallen gehandhaafd, zij het dat vanaf 2014 het maximale tarief waartegen de rente in aftrek kan worden gebracht (zowel voor nieuwe als bestaande gevallen) in stappen van een 0,5%-punt per jaar wordt teruggebracht naar het (vermoedelijke) tarief van de derde schijf. Indien men momenteel een inkomen heeft in de eerste, tweede of derde schijf zijn er geen consequenties. De opbrengst wordt aangewend voor een verlenging van de derde tariefschijf in de inkomstenbelasting.
- Voor nieuwe gevallen wordt het in het Belastingplan 2013 gedane voorstel gerespecteerd. Dit betekent dat nieuwe leningen in maximaal 30 jaar volgens (ten minste) een annuïtair schema moeten worden afgelost.
- De huren stijgen tot een niveau van 4,5% van de WOZ-waarde. Voor huurders met lage inkomens bedraagt de jaarlijkse huurstijging de inflatie verhoogd met 1,5%-punt. Voor huurders met hogere inkomens is dat de inflatie verhoogd met 6,5%-punt.

4. Vervoer

- Er komt geen kilometerheffing.
- De forenzentax, op grond waarvan woon-werkverkeer als privékilometers zouden worden aangemerkt, gaat definitief niet door.
- De vrijstelling in de motorrijtuigenbelasting voor oldtimers wordt afgeschaft.

5. Zorg

- De aftrek voor specifieke zorgkosten in de inkomstenbelasting verdwijnt.

6. Kindregelingen

- Het aantal kindregelingen wordt per 1 januari 2015 beperkt tot vier: de kinderbijslag, het kindgebonden budget, de kinderopvangtoeslag en de inkomensafhankelijke combinatiekorting. De alleenstaande ouderkorting, de aanvullende alleenstaande ouderkorting en de aftrek voor uitgaven van levensonderhoud van kinderen verdwijnen.

7. Overige fiscale maatregelen

- Het btw-compensatiefonds voor overheden wordt afgeschaft. Uit de evaluatie van het fonds is gebleken dat het niet tot doelmatigheidswinst heeft geleid.
- De accijns voor diesel wordt verhoogd met € 0,03 per liter en komt daarmee op ongeveer € 0,46 per liter. De accijns op LPG wordt verhoogd met € 0,07 per liter en komt daarmee op ongeveer € 0,18 per liter. Deze wijzigingen gaan op 1 januari 2014 in.
- De kansspelbelasting wordt gereguleerd: ook internetkansspelen zullen voortaan worden belast, en wel tegen hetzelfde tarief als gewone kansspelen, te weten 29%.
- De belastingrente in de vennootschapsbelasting wordt vastgesteld op ten minste 8%; in de overige gevallen zal het percentage van de belastingrente minimaal 4% bedragen.

Colofon

Taxtueel is het magazine van Deloitte over actuele fiscale ontwikkelingen.

Redactie

Deloitte Belastingadviseurs
Wetenschappelijk Bureau,
t.a.v. prof. dr. P. Kavelaars
Postbus 2031
3000 CA Rotterdam
Tel 088 288 0954
pkavelaars@deloitte.nl

Ontwerp

Communications at Deloitte

Aan dit nummer werkten mee

R.J.F. de Beukelaer
F. Bracht
C.F.J. Brands
H.W.B. Doeze Jager
R.J.M. Frins
M.D.G. Funken
E.P. Hageman
P. Kavelaars
W.R. Kooiman
J.J.A.M. Korving LL.M.
D.H.J. Kruijen
A. Kuiper
C.A.H. Luijken
M.M.W.D. Merx
E.B. Pechler

M.H.C. Ruijschop
M.E. Traas

Drukwerk

Groen Media, Leiden

Oplage

9000 exemplaren

Abonnement

Wilt u dit magazine kosteloos ontvangen?

Stuur dan een mail naar:
cvanderhoeven@deloitte.nl.

Adreswijziging

Een adreswijziging kunt u doorgeven aan het kantoor waar u cliënt bent, c.q. van wie u de Taxtueel ontvangt.

De zaak en uw familie?

Te waardevol om op het spel te zetten

Familiebedrijven kennen een eigen dynamiek. In veel opzichten onderscheidt een familiebedrijf zich nadrukkelijk van andere bedrijven. Een goede adviseur heeft oog voor de verschillen in bedrijfscultuur, lange termijn visie, liquiditeit en fiscaal beleid. Deloitte is al vele jaren de vaste adviseur van een zeer groot aantal grotere en kleinere familiebedrijven. Met oog voor het bedrijf en met oog voor de familie achter het bedrijf.

Daarom heeft Deloitte haar dienstverlening voor familiebedrijven nu gebundeld. In één overzicht treft u de belangrijkste zaken aan die u als ondernemer goed moet regelen. Uw adviseur van Deloitte vertelt u er graag meer over, zodat de continuïteit van uw bedrijf zo goed mogelijk gewaarborgd blijft. Uw bedrijf en familie zijn immers te waardevol om op het spel te zetten.

Ga voor meer informatie naar
www.deloitte.nl/familieachterhetbedrijf.